JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. **Zaturdag, 20 Maart.** **N°. 23.**

[illegible] per half jaar voor *Batavia* .... *f* 12,50.
„ „ „ „ *Java* .... „ 15,—.
„ „ „ „ *Buitenbezittingen* .... „ 17,50.
„ „ „ „ *Nederland* .... „ 22,50.
[illegible] betaling geschiedt vooruit. — Brieven ***franco.***

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der **Advertentiën** is **50** cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling **25** „ „ „ „
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een BIJVOEGSEL.

EXTRACTEN *uit het Register der Besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië.*

BATAVIA, *den* 15*den Maart* 1858. (No. 19.)

(*Staatsblad* No. 28.)

Gelezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

[illegible] in toe te stemmen, dat tot het afdoen der zaken, bedoeld [illegible] art. 108 van het reglement op de regterlijke organisatie en het [illegible] der justitie in Nederlandsch-Indië, door den resident van [illegible]bon, mede te Madjalengka, Koeningan, Tjiamies en Indra[illegible] zittingen worden gehouden.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fd. Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

BATAVIA, *den* 15*den Maart* 1858 (No. 20.)

(*Staatsblad* No. 29.)

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 31 Dec 1857 la. C, No. 13,1553;

Gelet, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des [illegible] art. 22 van het reglement voor het corps pupillen [illegible]), aan te vullen met de volgende [illegible]:

[illegible] van het mann[illegible] van als onvermogend erkende particulieren.

Ten [illegible] voor zoons van minder gegoede particulieren, voor wie [illegible] bij het corps pupillen verlangd wordt, zal [illegible] worden eene geldelijke bijdrage, vast te stellen door het militair departement, in overleg met het betrekkelijk hoofd van het gewestelijk bestuur, en zulks in verband met het voor zoons van gegoede particulieren vastgestelde cijfer van *f* 25, 's maands.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fd. Algemeene Secretaris.
A. LOUDON.

BATAVIA, *den* 17*den Maart* 1858. (No. 6)

(*Staatsblad* No. 30.)

Gelezen, enz.

De raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

1o. dat te Meester Cornelis, in de Zuider- en Oosterafdeeling, en te Tangerang, in de Westerafdeeling der Bataviasche Ommelanden, respectivelijk een afzonderlijk vendukantoor zal zijn gevestigd, op den voet van staatsblad 1822 No 29.

2o. dat de functien van vendumeester in die afdeelingen, zullen worden waargenomen door de respective commiezen ten burele van de assistent-residenten dier afdeelingen, onder genot van de daaraan verbonden inkomsten.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fd. Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

BUITENZORG, *den* 18*den Maart* 1858. (No 6.)

(*Staatsblad No.* 31.)

Gelezen de missive van den Minister van Kolonien, van 30 December 1857 la. A, No. 11/1542.

Gelet, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Krachtens magtiging des Konings, met ampliatie van art. 2 van het bij besluit van den Commissaris-Generaal over *Nederlandsch-Indië*, van 31 Maart 1828 No. 34 (staatsblad No. 25), gearresteerde reglement op de reis- en verblijfkosten van civiele ambtenaren voor *Java* en *Madura*, te bepalen:

dat voor den vervolge aan in dienst reizende ambtenaren, voor zoover zij daarop aanspraak hebben, kosteloos postpaarden zullen worden verstrekt tusschen *Soerabaija* en *Grissee*.

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De fd. Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

Bij besluit van Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal, van den 15den Maart 1858 No. 21, is aanteekening gehouden, dat aan den consul der *Nederlanden* te *Singapore*, den heer *W. H Read*, met 's Konings toestemming is vergund, den heer *Michel Torbes Davidson* tot zijnen vice-consul te benoemen.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de eerste commies bij de directie der cultures *L. A. Senff*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de derde commies ter algemeene secretarie *L. K van Swieten*.

Uit 's lands dienst, de gewezen eerste klerk op het bureau van den assistent-resident van *Modjokerto (Soerabaija)*, tevens griffier bij den landraad aldaar, *L. Burer*.

Verleend:

Een verlof naar *Nederland*, voor den tijd van één jaar, wegens ziekte, aan den ambtenaar van het boschwezen *J. Beijerinck*.

Bevorderd:

Tot controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures, de controleur der derde klasse *J. Kniphorst*.

In activiteit hersteld:

De aspirant ingenieur bij 's lands burgerlijke openbare werken in *Nederlandsch-Indië*, *A. Th. Sorilla*, en aan hem opgedragen de betrekking van eerst aanwezend ingenieur in de assistent-residentie *Buitenzorg*; — met bepaling dat hij ter hoofdplaats aldaar zijn verblijf zal houden.

Benoemd:

Tot élève bij de tinmijnen op *Banka*, de klerk bij de directie der middelen en domeinen *C. A L. von Ranzow*.

Tot secretaris der subcommissie van onderwijs te *Samarang*, jhr. [illegible]

Bij de commissie tot ondersteuning van behoeftige christenen in de Bataviasche afdeeling.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als secretaris en thesaurier *H. J. C. van Swieten*; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot secretaris en thesaurier, *R. Le Brouwer*, boekhouder bij de weeskamer te *Batavia*.

Goedgekeurd:

Dat door A. A. Reed, Consul der Vereenigde Staten van Amerika te Batavia,

Is Benoemd:

Tot vice-consul te Batavia, de heer *H. Anthon*.

Schutterijen, enz.

Goedgekeurd:

Dat door den Gouwerneur van Celebes en Onderhoorigheden,
Bij de Schutterij te Macasser,

Is Benoemd:

Tot tweeden luitenant-adjudant, de schutter *J. N. Vosmaer*.

Militair Departement.

Benoemd:

Bij de directie der Genie.

Tot militairen ambtenaar der derde klasse, instumentmaker, de adjudant-onderofficier van het corps sappeurs *F. F. P. Wethmar*.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de kapitein der infanterie *L. J. F. B. Hamers*.

Geplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Bencoelen, de officier van gezondheid der tweede klasse *J. [illegible]*

Overgeplaatst:

Bij het regiment Oost-Indische kavallerie, de tweede luitenant *J. A. Diehl*, van het 14de bataillon infanterie.

Goedgekeurd:

Dat door het Militair Departement

Zijn Geplaatst:

Bij het Wapen der Infanterie.

Bij het 2de bataillon, de eerste luitenant *P. E. Perk*.

Bij het 4de bataillon (Soeracarta), de eerste luitenant *J. F. J. Strengnart*; beiden onlangs uit Nederland aangekomen

Bij het 16de bataillon, de eerste luitenant *J. V. Kriesfeld*, laatst adjudant bij den militairen commandant in de Wester-Afdeeling van Borneo.

Zijn Overgeplaatst:

Bij het 4de bataillon (Djocjocarta), de tweede luitenant *G. F. van Huls*, van het garnizoens-bataillon in de Wester-Afdeeling van Borneo.

Bij het 5de bataillon (Celebes), de kapiteins *V. A. Amiot*, *K. G. Fritzen* en *J. H. T. Wiegand*.

de eerste luitenants *J C. Albrecht*, *E. G Weijland*, *J. P. A. Reinders van der Veer*, *R. H G. Ruempol* en *J. van Hogerlinden*; en

de tweede luitenants *F. J. W. Mekern*, *F. C. P. Varkevisser* en *M. E. van Zuijlen*;

allen van het 7de bataillon.

Bij het 12de bataillon, de eerste luitenant *P. J. Pem* [illegible] *Niekerland*, van het 16de bataillon.

Bij het 14de bataillon:

de eerste luitenants *C. G. P.* [illegible], van het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling (Soerabaija) en *C. W. H. Behouden*, van het 5de bataillon; en

de tweede luitenants *L. A. van den Berg* en *H. M. Wagner*, beiden van het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling, de eerste te Bangkallang en de andere te Banjoewangi.

Bij het garnizoens bataillon in de eerste militaire afdeeling, de eerste luitenant *V. H. Verberne*, van het garnizoens bataillon op Banka.

Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling (Samarang), [illegible] 4de bataillon, en

(*Klatten*) de tweede luitenant *J. C. Kador*, van het 3de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Celebes, de tweede luitenants *J. B van Overvest*, van het 4de bataillon, *A. H. J. Berg* van het 8ste bataillon en *J. F. Scheltema*, van het 13de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de Molukken (Ternate), de kapitein *G. H. Grouw*, van het 11de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de tweede luitenant *W. J. T. Timmerman*, van het [illegible] bataillon.

Bij de garnizoens-compagnie te Riouw, de kapitein *L. F Donleben*, van het 8ste bataillon.

Bij de Militaire Administratie.

Als betaalmeester der tweede klasse, de adjunct-intendant *W. van Braabank*

Als adjunct-intendant, de betaalmeester der tweede klasse *K. L. T. Scharten*.

Tot aspirant-intendanten, de aspirant-betaalmeesters *E. Wolfson* en *A. G. Geloudemans*.

ADVERTENTIEN.

Postkantoor.

Landmail van Maart.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 2de mail-stoomer in Maart den 26sten zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden, zullen worden gesloten op Donderdag, den 25sten Maart aanstaande:

a. des avonds ten 8 ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz, enz.

b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

MOEDERLIEFDE. (*Vervolg.*)

En de moeder weerde den kus, waarmede hij die belofte wilde bezegelen, niet af, al bleef zij op zachter toon aandringen, dat hij zijne neiging zou bestrijden; zijn verstand moest hem voor eene dergelijke vereeniging waarschuwen, die hem een struikelblok op zijn levenspad zijn zou. Zij smeekte hem de zaak van alle punten te beschouwen en 't geene kleinigheid te achten, zich vrijwillig in betrekking te stellen met een misdadiger, die welligt vroeger of later zijne regten op zijne dochter kon laten gelden; ja uit naam van hem, die hun allen een onbevlekten naam als heilig erfgoed had achtergelaten, moest zij er op aandringen, deze door de aanknooping van onteerende betrekkingen niet te minachten; zij wees hem op zoovelen, die in hunne eerste liefde teleurgesteld, nogtans een gelukkig huwelijksleven leidden, en voor wie 't rijke dankstof was, het bewustzijn van hun gevoel door de stem der rede te hebben bedwongen.

Dat soortgelijke redenen weinig ingang vonden bij den jongeling, wiens schoonste hoop zoo wreed geschonden was, laat zich ligt denken; zij waren hem ijdele klanken, weinig geschikt om hem op te beuren. In hoogst sombere stemming verliet hij dan ook zijne moeder, diep gedrukt door het besef van haren droevigen, zorgvollen toestand, zoowel als ter neêrgeslagen door het gewigt van eigen kommer, dat hem te pijnlijker drukte, naarmate hij zich in zijne blijde vooruitzigten te bitterder bedrogen vond.

XI. NACHT EN MORGEN.

Wel was 't nacht in Henriëttes hart! In doffe neêrslagtigheid verliepen de dagen, die op Eduards vertrek volgden; 't was of zij toen eerst regt zijne teleurstelling gevoelde, waardoor de hare bij wijlen verdoofd werd, om zich daarna weder met nieuwe kracht te verheffen! Wel was 't nacht in haar en om haar, en lag de toekomst, waarvan zij zooveel heils verwacht had, in akelige somberheid voor haar!

Op eenen guren najaarsdag vinden wij Henriëtte in hare gewone treurige stemming in de huiskamer, waar de regen tegen de glazen spat en het uitzigt verdonkert. Trouwens de blik naar buiten leverde weinig opwekkends: gele bladeren, schuifelend en sissend door den wind bewogen, verdorde takken, die de aarde onwillig en klagend den dos wedergaven, zwarte wolken, die het aardrijk in eenen valen nevel hulden; neen waarlijk het was niet geschikt, om gedachten van vreugde te bevorderen of op te wekken. Van tijd tot tijd gluurde Nancy steelsgewijze van haar werk, naar mama, wier bleeke trekken en somber wezen het gevoelige kind kommerlijk aandeden. Louise had het reeds zoo dikwerf beproefd door een of ander onverschillig gezegde het discours wat te verlevendigen; doch niets mogt baten, waarom zij zich nu ook maar met haar eigene gedachten bezig hield, die trouwens ook niet al te opwekkend waren. 't Was toch wonder raar van mâ, dat zij met dat gure weder nog de kagchel niet wilde gezet hebben; zij bibberde van de kou, 't was heel ongezond; ja mâ had tegenwoordig al erg schriele ideés, eene vreeselijke zuinigheidsmanie: zij zou wel eens willen weten, of het huishouden van Mina de naaister, nu met een timmerman getrouwd, niet meer *comfort* opleverde, dan zij zich, sedert de jongens weg waren, mogten veroorloven. Louise bekende 't zich gaarne: waar 't noodig was had zij wel wat voor hen over; maar om zich voor hunne toekomst zoo te bekrimpen als mama tegenwoordig goed vond, neen, dat stond haar volstrekt niet aan; [illegible] vreesde maar al te zeer, dat de jongens, [illegible] en wel geëtablisseerd waren, eer [illegible] hoofd zouden krijgen, dan om [illegible] denken. Van hunne toekomst [illegible] keerd, werd 't hart ietwat [illegible] verschillende visioenen, die zoo [illegible] voor haren geest opdaagden, het bloed sneller door de aderen vlieten, zoodat de kagchelgrief meer op den achtergrond raakte, zoo geheel verdiept in haar gepeins, waarbij de handen

De directeur van financien acht het [illegible] bij [illegible] kend te maken, dat de ingetrokken re[illegible] afwa[illegible] dezelve vernietigd, kunnen worden, gestempeld [illegible] met de woorden:

ONGANGBAAR.

[illegible]

Weshalve een ieder, ter voorkoming van schade, wordt opmerkzaam [illegible] die [illegible] recepissen niet [illegible] te nemen.

De directeur van [illegible] maakt bekend, dat, [illegible] van den resident van Banka [illegible] benoodigd zijnde eene klerk [illegible] eene bezoldiging van *f* 75,— 's maands, degenen, die naar die betrekking wenschen te dingen, en daarvoor de noodige geschiktheid bezitten, uitgenoodigd worden, zich met *franco* brieven te wenden tot den directeur voornoemd, en sulks onder overlegging van getuigschriften, zoo mede van dienststaten, ingeval zij zich in 's lands dienst bevinden of geweest zijn; terwijl zij tevens zullen moeten opgeven, of zij *al* dan *niet* gehuwd zijn en kinderen hebben.

De kolonel, directeur der genie en inspecteur der sappeurs maakt mits dezen bekend, dat den 10 April aanstaande, ten bureele van den eerstaanwezenden genie officier te Samarang, des morgens ten 9 ure, openbare uitbesteding zal gehouden worden, voor den opvoer in het jaar 1858, van een duizend koyangs kalk van Samarang naar Banjoe Biroe

Berigten aan Zeevarenden.

De vice-admiraal, commandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indië en inspecteur der marine, brengt den zeevarenden ter kennis, dat in straat Bali de volgende merken zijn geplaatst, als:

1. Een ton op de zuidzijde der *Deptfordsklippen.*
2. Een gewijzigd Herbetsbaken op de *Kameleons* of *Van-Ommensklip.*
3. Het bamboezen vlot, tijdelijk als baken geplaatst op de *Cornets-de-Groots-klip*, vervangen is door een suikerbroodvormig drijfbaken.

De vice-admiraal, commandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indië en inspecteur der marine, brengt ter kennis, dat het wrak van de gezonken wankang, ter reede Batavia, aan de noordzijde is betond geworden door een drijfbaken.

VENDUTIEN.

Op Maandag, 22 Maart, voor het commissiehuis van gebrs. *Roselje & Co.*

en

à 2 pCt. vendusalaris, naast de gouvernements houtstapelplaats, door *Cassalette & Co.*

Op Dingsdag, 23 Maart, ten huize van den heer *J. P. C. Ruloffs*, door *Cassalette & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Op Woensdag, 24 Maart, voor het woonhuis van den heer *Tölken*, op het Koningsplein, door *Cassalette & Co.*

Op Donderdag, 25 Maart, à 2 pCt. vendusalaris, op het Heemraden plein, door *John Pryce & Co.*

Op Vrijdag, 26 Maart, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dammison & Co.*

Aangekomen Vreemdelingen

te Batavia, van den 17den tot den 19den Maart 1858.

MARINE HOTEL. J. [illegible] — *J. Vos*, van Kaap de Goede Hoop — *Marinkelle*, van Idem — *P. G. van Dort*, van Tagal — *H. A. van der Poel*, van Idem — *G. J. G. van der Poel*, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *Ampt*, van Ourust—*Croes*, van de Reede.

JAVA HOTEL. Jhr. *Schmidt auf Altenstadt*, van Vlissingen — *H.* Baron *van Boecop*, van Idem — *Courier dit Dubekart*, van Idem — *A. E. Sohlberg*, van Singapore.

Advertentiën.

Gehuwd:

EVERT KALFSTERMAN

met

EMILIA THEODORA MüLLER.

PEKALONGAN, 15 *Maart* 1858. (767

Bevallen van een ZOON, *J. P. E. van Hecking Colenbrander, geb. Westrick.*

ARNHEM, 19 Januarij 1858. (765)

Bevallen van een ZOON *M. D. Sluijter, van Geijen.*

POERWOKERTO, 15 Februarij 1858. 742

Bevallen van eenen ZOON, *M. A. Vogelzang, ten Cate.*

SOERABAYA, *den 14den Maart* 1858. (768)

Bevallen van eene *doode* DOCHTER *J. H. Gouijn* geb. *Sersansie.*

BATAVIA, 15 Maart 1858. (736)

Op den [illegible] den [illegible] leed te Plant[illegible], onze veel [illegible] zoon [illegible] *Pieter*, in den jeugdigen leeftijd van ruim 24 jaren.

W. HUMME.

A. HUMME,

BATAVIA, [illegible] 1858. *geb. van Reijn.*

(763)

Kabar[illegible] di tanggal 13 Maart di *Madjalengka* [illegible] Doenja, RADHEN AJOE [illegible] PERBATON, anak istri [illegible] oemoernja 20 tahon, dengen 8 harie sakit demem, bapanja dengan faminnja sanget doeka tjita dan sengsara hatie, njang meninggal itoe anaknja [illegible] 1 [illegible] oemoer 16 boelan en 1 laki-laki oemoer 8 arie.

Bapanja njang meninggal Doenja itoe terseboet,

RADHEN ADHIPATTIE ARIA KERTADHININGRAT.

MADJALENGKA, 18 *Maart* 1858.

Membri chabar kapada sekalian familie dengan sobasobattan lagi kenal-kenallan."

(769

HOUT-VENDUTIE

Op Maandag 22 Maart,

naast de Gouvernements-Houtstapelplaats,

à 2 pCt. Vendusalaris,

door CASSALETTE & Co.

van zware Djattiehouten Balken,

Kromhouten, enz.

(764)

VENDUTIE

Op Maandag, den 22 Maart 1858,

voor het Commissiehuis van GEBR. ROSELJE & CO.

van 28 vaten TEER, diverse LIJNWADEN, SPIEGELS en VERGULDE LIJSTEN, SPEELKAARTEN, KURKEN, WASCHSTELLEN, KLOKKEN, diverse PROVISIEN, kistjes met TIMMERMANSGEREEDSCHAP, een fraai partijtje PLEETWERK, bestaande uit OLIE- en AZIJNSTELLEN, FLESSCHENBAKKEN, gemonteerde KURKEN, KANDELAARS etc, voorts gouden en zilveren HOROLOGIEN etc. etc.

En tot sluiting van rekening eenige fraaije GRAVURES in wortelhouten Lijsten. (738)

VENDUTIE

Op Maandag, den 22sten Maart 1858,

zullen de ondergeteekenden in vendutie verkoopen, tot Sluiting van Rekening:

1 paar prachtige SPIEGELS, hoog 171 Ned. duim, breed 102 Ned. duim, 2 IJzeren LEDIKANTEN.

Een partijtje Boheemsch KRISTALWERK, waarbij: VAZEN, COMPOTIERS, FLACONS, etc.

20 kistjes AGAR-AGAR.

Een paar gouden kapiteins EPAULETTEN.

(772) GEBR. ROSELJE en Co.

VENDUTIE

Op Dingsdag, den 23sten dezer,

voor het woonhuis van den Hoog-Edel-Gestr. Heer *J. P. C. Ruloffs*;

door CASSALETTE en CO.,

van Wagens, Paarden, Meubelen, enz., restant Dranken en Provisiën, grootendeels op de Vendutie van 1 en 2 Februarij ll., wegens tijdgebrek onverkocht gebleven. (740)

OP DE VENDUTIE

van 25 *dezer*,

zal nog worden verkocht een bruin

MACASSAARSCH RIJPAARD

hoog 4 voet 2 duim, goed gedresseerd en geschikt voor de kavallerie-schutterij, benevens deszelfs compleet kavallerie-harnachement.

(739) CASSALETTE en CO.

Vendutie

Op Dingsdag, den 23 Maart 1858

voor het Commissie-huis van JOHN PRYCE EN CO., [illegible] **Vendusalaris,**

van beschadigde Lijnwaden, beschadigd Touwwerk, een partij **Koolteer** (per vat), Koperdraad, Eau-de-Cologne, Amerikaansche Klokken, [illegible] Randjangs, [illegible] Wagen- en Rijtuigen, [illegible] Wagen- en Bendi-[illegible] taarns, Kaarsen, enz. enz. (7[illegible]

Op de Vendutie

van 23 *Maart* 1858,

zullen alsnog verkocht worden de ondervolgende Japansche geschenkgoederen, als:

42 stukken krip en zijde.
1 stalen spiegel.
3 japansche inktkokers.
2 ronde tafels.
1 Knaap.
1 Etagère kastje.
5 stuks diverse lakwerken.
170 ℔ koperdraad.
17 kabaijen.

Alles zonder reserve. (7[illegible]

JOHN PRYCE en CO.

OP DE VENDUTIE

van 23 Maart 1858

Zullen de ondergeteekenden nog verkoopen vo[or] rekening van belanghebbenden

VKvH No. 1/45 — 45 balen HOLLANDSCHE RUWE DRILS, te zamen 900 pees à 30 yard, alhier in beschadigden staat aangebragt met het Nederl. schip *"Koophandel"* kapt. *de Boer.*

(744) JOHN PRYCE & Co.

OP DE VENDUTIE

van 23 Maart 1858

zullen mede zonder reserve verkocht worden:

Superieure Engelsche Zilveren Horologiën,

eene partij **Chubbs patent Sloten,**

Tot sluiting van factuur.

(746) JOHN PRYCE en Co.

VENDUTIE

Op Woensdag, den 24sten dezer,

voor het woonhuis van den WelEdelen Heer *C. Tölken*, op het Koningsplein, nabij Gang Boentoen,

door CASSALETTE en CO,

van Wagens, Tuigen, 3 spannen Wagenpaarden, waaronder 2 spannen zwarte en 1 span bruine Batakkers, alsmede van eenen keurigen inboedel, bestaande meest uit massief mahonijhouten Meubelen; Spiegels en Schilderijen, Kristal-, Glas-, Porcelein- en Aardewerk, Zilverwerk, een Mahonijhouten Tivoli-spel, enz. enz.

Alles Dingsdag, den 23sten te voren te bezigtigen. (7[illegible]

DE VENDUTIE

geadverteerd in de *Javasche Courant* van heden voor een huis op KRAMAT, naast dat, bewoond door den Heer KEMISH

op DONDERDAG den 25sten Maart aanstaande

van den inboedel van den WelEdel-Gestrengen Heer

H. L. VEENHUIZEN,

kapitein der Infanterie

zal gehouden worden te

MEESTER-CORNELIS.

(771) GEBR. ROSELJE en Co.

---

echter snel voortwerkten, werd zij daarin plotseling gestoord door den verschrikten uitroep van mama: »God! oom van Ingen! Zou Henri wat overkomen zijn?" die door een onverwijld opstaan der meisjes gevolgd werd, waarvan Louise snel naar oom toevloog, en Nancy mama met hare zachte stem herinnerde, hoe Eduard haar geraden had zich niet te allarmeren, maar toch zoo bedaard mogelijk te houden, terwijl zij haar een glas water inschonk, dat met gretigheid werd aangenomen.

Intusschen is oom door Louise van zijn druipenden reismantel en klein valiesje in den gang ontlast geworden, onder welke bezigheid zij met vreugde bemerkt, dat ooms gelaat of stem niet Jobsachtig zijn, en onder het uiten harer verbazing over zijne komst, en dat wel loopende in [illegible] weder, geleidt zij oom naar binnen, met de betuiging, dat ma erg geschrokken is, en dat oom maar niet moet laten blijken, dat hij ma's voorkomen nog heel zwak vindt, want ma is nog lang niet van hare ziekte bekomen. Zoo snel als mogelijk was, nam zij de noodige veiligheidsmaatregelen, die den ouden, maar nog altijd krassen man een wel te vreden glimlach om de lippen bragten. Hij werd bij zijn binnentreden door de niet minder gejaagde ontvangst der moeder bestormd. Gelukkig haren angst omtrent Henri te kunnen vernietigen, drukte hij haar in diens naam een hartelijken kus op de lippen, met de verzekering, dat hij zich in den besten welstand bevond en wat graag eens mede ware overgewipt, en om verdere vragen te voorkomen naar de reden zijner onverwachte komst, die hij met mevrouw van Ingen alleen wilde bespreken, informeerde hij zich met de meeste hartelijkheid naar hare gezondheid en eenige huiselijke aangelegenden.

Zoo was de stille kamer, waar elk gesprek scheen te bevriezen door den killen atmospheer, plotseling verlevendigd; de dampende waterketel verspreidde eene aangename warmte, en de geur der koffij was voor Louise een waar tractement, die zoo ongaarne het koffijuurtje had zien verdwijnen, toen het middageten sedert zij niet meer naar school gingen, werd vervroegd. Ook kon zij niet nalaten, terwijl men zoo gezelligjes om de ronde tafel vereend zat, en zij met volle teugen de nectar genoot, het openlijk te bejammeren, dat ma het koffijdrinken had afgeschaft.

»Zoo!" zei oom, »is al die omslag dan alleen voor mij? wel kinderen! dat behoefde niet."

»Wel oom! dat zou een mooije grap zijn. U op zoo'n guren dag niet eens een warmen kop koffij te presenteren, ik verlang al dat u een lekker sigaartje er bij aansteekt, we zaten hier zoo huiverig en doodsch bij elkaar, dat ik regt blij ben dat u wat leven en warmte hebt medegebragt. U stookt zeker al t'huis?"

»Ja mijn kind! de kagchel staat er ten minste, en ik moet zeggen, je kondt 'em hier ook wel velen."

»Niet waar?" viel Louise levendig in, »'t is onvergeeflijk van mama, dat zij hem nog niet wil laten zetten. Als mama weêr instort, zou 't nog wat erger wezen en, denk ik, nog wat meer kosten; de zuinigheid kan de wijsheid ook wel eens bedriegen, niet oom?"

Oom knikte toestemmend, terwijl hij mama's schikking om na den eten op hare kamer thee te gaan drinken, zeer goed vond, en om hare nieuwsgierigheid zoo lang te bedwingen, was hij onuitputtelijk in bijzonderheden omtrent Henri, wiens activiteit hij roemde.

»De jongen houdt zich best en ik twijfel niet of hij zal goed vooruitkomen; 't is hem nooit te veel, en Louise, zal je van den zomer wel verteld hebben, hoe goed wij 't zamen vinden kunnen."

(*Werdt vervolgd.*)

HOUT-VENDUTIE

op Woensdag, den 24 Maart 1858,
op het Heemradenplein door John Pryce en Co.
à 2 pCt. Vendu-salaris.

van Jattiehouten BALKEN
VAN GROOTE DIMENSIEN,
KROMHOUTEN EN DOODKISTPLANKEN.
(779)

VENDUTIE

op Vrijdag, den 26sten Maart 1858,
[illegible] het Commissie-huis van Abeelen Dennison en Co.
[illegible] Boter, Lijnwaden, Zeildoek, Engelsche Handie-[illegible], Zadels, Tapijten, Behangsel-papier, [illegible] patentsloten, Reiszakken, eene aanzienlijk partij [illegible] en Rosamala houten planken en Balken, [illegible] en Atap, en
tegen 1 pCt. Vendu salaris
circa 80 karaat Losse Brillanten.

VENDUTIE

Vrijdag 26 Maart 1858.
Wegens vertrek, voor het woonhuis van den Heer **van Swieten**, op Kramat,
door *van Slooten, Morgan & Co.*
van eenen netten inboedel bestaande uit Spiegels, [illegible], Hang- en Tafellampen, Tafels, Stoelen, [illegible], Ledikanten, Zilver-, Pleet- en Glaswerken, Serviesen, eene voor dit climaat vervaardigde MELODIUM, uit de fabriek van *Alexander*, te *Parijs*, voorts nog spannen Wagenpaarden, Wagens, Bendies, Tuigen, etc. (770)

VENDUTIE

[illegible] door B. B. CRONE [illegible] eenen inboedel en van Wagens, [illegible] verschillende spannen van Sydney- en Preanger-ras, Rij- en Race-paarden. (709)

W. I. OLLAND,

Noordwijk tegen over het Java-Hotel,
heeft in consignatie ontvangen:
Eene prachtige Factuur,
GOUD- EN ZILVERWERKEN,
vervaardigd door den Hofjuwelier
P. DE MEIJER, te 's Hage, als:
Gouden en zilveren Eereteekens voor Officieren van [illegible] de Schutterij [illegible] Nederlandsche Leeuw, Eikenkroon en Willems-Orders.
[illegible] Inktkokers.
Servet-Banden.
Vis-, Suiker-, Soep- en Theelepels.
Thee-serviezen.
Bier- en Wijnglazen met zilveren voet.
Kinderrammelaars en Kinderbekers.
Odeur-etuis.
Lepeldoosjes in verschillende grootte.
Hemd-knoopjes.
Gouden Vingerhoeden. (760)

De Ondergeteekende recommandeert zich tot het vervaardigen en leveren van verschillende soorten van
KWASTEN, KOORDEN, FRANJES, ENZ.,
van *Goud, Zilver, Zijde, Wol*, enz., in alle kleuren.
(747) L. KUIJK,
Passementwerker. — Bazaar-Baroe.

Verkrijgbaar!

bij L. KUIJK, Passement-werker,
Allerlei soorten van SNOEREN,
voor fouragères,
zoowel in *Goud, Zilver*, als *Zijde*. (748)

P. J. L. B. BATENBURG
brengt bij deze ter kennis van een ieder, dat hij van heden af [illegible]
eene Scheepsleverantie
heeft geopend in de *Kerkstraat* tegen over den grooten [illegible] en voortaan handel zal [illegible] onder de firma
(777) P. J. L. B. BATENBURG en Co.

MONSIEUR DUBRAY,

FACTEUR DE PIANOS. — Gang Patjenongan.
Vient de recevoir des PIANOS de sa fabrique, reconnus dans Java, pour leur solidité, spécialement pour l'intempérie du climat.
Garantie 10 ans, contre toute fracture, accords et réparations:
Musique, Instrumens, Methodes, diverses cordes de Violon, etc. (752)

VERSCH ZOUTVLEESCH,

Verkrijgbaar, bij TIO ZHUNG HIANG,
780) *Bazaar Baroe.*

Mme Jne COQUELIN.

Wegens vertrek,
Verkoop van verschillende goederen
(747) **tegen verminderde prijzen.**

WISSELS op Amsterdam,

bij
(757) PAINE STRICKER en Co.

MADme HUBERT

Soeur de feu
Madme *Péroline Legaigneur*,
ex-artiste danseuse comme elle, a l'honneur de prévenir le public, qu'elle vient d'ouvrir
UN COURS DE DANSE POUR LES ENFANTS
dans son domicile au *Beerendrechtslaan*; de même elle acceptera les leçons à domicile des personnes, qui voudront bien la faire appeler pour leurs enfants. (718)

DOBIE DJAWA.

Tot inteekening bij de WASCH ONDERNEMING *Dobie Djawa* bestaat gelegenheid ten kantore van MR. BETH.
(778) *groote rivier.*

VERMIST

een dd. 22 October 1857, verzonden brief bestemd voor Toboali inhoudende zes Bankbiljetten à f 500,—
waarvan de Nummers zijn Nos. 521, 850, 2145, 2280, 2401 en 2454.
Degenen welke eventueel in het bezit dezer Bankbiljetten mogten zijn geraakt, worden beleefd verzocht daarvan opgave te doen bij
RUYL, CRAMER en Co.
SOERABAIJA, 9 *Maart* 1858. (707)

VERLOREN

In den avond van Vrijdag den 19den dezer, op *Noordwijk* eene
Gladharige Jagthond
(POINTER), teef, wit met bruinen kop en lange ooren. De vinder gelieve zich te adresseren aan het woonhuis van Mevrouw *Guex de Coudray* en kan eene goede belooning erlangen. (782

VERLOREN

te **KAMPONG MALAIJOE**, Woensdag 17 dezer,
TWEE RECEPISSEN VAN f 100 IEDER,
No. 47605 en 89286.
Men verzoekt dezelven, bij aanbieding tot verwisseling of betaling, te willen aanhouden, en daarvan kennis te geven aan het politie kantoor, of het bureau der Java-Bode. (750)

Verloren,

gaande van Passer Senen tot kampong Ketapang,
een gouden armband,
van Padangsch maaksel.
De vinder wordt beleefd verzocht die terug te bezorgen bij
(749) LANGE & CO.

VOOR IEMAND

die noodige waarborg van *Capaciteit* en *Soliditeit* kunnende aanbieden, bestaat gelegenheid om tegen aanbrenging van een Kapitaal van plus minus
f 50,000,—
WERKEND DEELGENOOT te worden in eene bloeijende zaak.
Adres met franco brieven onder Letter F bij de *Redactie der Courant* te Soerabaija. (711)

EEN JONG MENSCH

van Europesche geboorte, grondig bekend met de Suiker- en Koffijkultuur, zoowel op West-Indische als Oost-Indische manier, in beide Gewesten werkzaam geweest, tevens bekend met het Boekhouden en de Maleische taal, thans nog tijdelijk in Gouvernements dienst, biedt zich aan bij Heeren Landeigenaren en Fabrikanten te begin[illegible] met een salaris van 150 Rec. 's maands en vrije woning.
Men adressere zich met franco brieven onder Lt. P. I. M. bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp*, te Batavia. (716)

IEMAND

met de Engelsche taal goed bekend en daarin kunnende Correspondeeren, tevens de Fransche, Hoogduitsche talen en het Italiaansch Boekhouden verstaande, wenschte zich zoo spoedig mogelijk, liefst op eene Landelijke onderneming geplaatst te zien.
Adres letter M. te Indramaijo. (766)

WORDT GEVRAAGD

Een JONG MENSCH, geschikt tot het geven van Onderwijs aan *jonge kinderen*.
Adres onder Lett. H, bij den *Boekhandelaar*
781) H. M. VAN DORP.

A GENTLEMAN can be comfortably accomodated in a private family (without children) at *Cramat*, near *Parapattan*.
Apply to
(708) H. M. VAN DORP.

Inclinerenden voor de betrekking van
Bibliothecaris van de Volksbibliotheek,
daargesteld door de Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* in Oost-Indië, gelieven zich ter nadere informatiën te vervoegen bij den ondergeteekende.
Namens de Commissie voor de Volksbibliotheek,
(725) H. BETH, *Secretaris.*

De ondergeteekende eenige uren beschikbaar hebbende tot geven van onderwijs op de PIANO en het stemmen derzelve, biedt zich daartoe aan [illegible] *W. Amende.*
Adres bij den Boekhandelaar *H. M. van Dorp.* (715)

TE KOOP.

Een *nieuwe* dubbele Colombienne
DRUKPERS,
Benevens
313 Ned. pd. Descendiaan Romein en Cursijf.
466 „ „ Garmond
200 „ „ Brevier „ „ „
gebruikte Courantletter.
Te bevragen bij
(723) H. M. VAN DORP.

Wegens vertrek
TE KOOP:

eene goede en Winstgevende
WAGENVERHUURDERIJ.
Te bevragen, bij
738) VAN HAREN NOMAN en KOLFF.

TE KOOP.

100,000 *Metselsteenen*,
van uitmuntende *kwaliteit*.
Nadere informatiën te bekomen op het [illegible] en ten kantore van den *Advocaat en Procureur*
(726) MR. H. BETH.

TE HUUR

Twee Huizen, *Gang Chaulan*, No. 21 en 22.
(720)

KAMERS TE HUUR

in de SECRETARIE LAAN, *Rijswijk*, oostzijde. (782)

MANUCK & ARATHOONIAN
School op TANA-ABANG te BATAVIA.
Tot deze school zullen kinderen van de [illegible]lende gemeenten toegelaten worden.
Onder de leiding van een geëxamineerd [illegible] zal er onderwijs gegeven worden in [illegible] tot eene beschaafde opvoeding behoort [illegible]
De prijs is van elk gezin:
Voor een kind, f 15,— in de maand [illegible]
„ twee kinderen „ 25,— [illegible]
„ drie „ „ 40,— [illegible]
„ vier „ „ 50 [illegible]
Nadere bepalingen zijn vervat in een **Prospectus**, hetwelk gratis aan de school te verkrijgen is.
(773)

De heer DANIEL JANNETTE WALEN is sedert 1°. Januarij jl. als deelgenoot in ons Administratie-kantoor opgenomen.

TIEDEMAN EN VAN KERCHEM.

BATAVIA, 13 *Maart* 1858. (753)

Nederlandsch-Indische Zee- en Brand- Assurantie- MAATSCHAPPIJ.

Door het Bestuur wordt bekend gemaakt, dat gedurende de afwezigheid van den Directeur ***C. F. W. Wiggers van Kerchem,*** de functien van Directeur tijdelijk zijn opgedragen aan den Heer ***Frederik Hendrik Tiedeman.***

Namens het bestuur voornoemd,

(751) P. TIEDEMAN,

Directeur.

BATAVIA, 19 *Maart* 1858.

MAATSCHAPPIJ

TOT BEVORDERING VAN MIJN- ONTGINNINGEN *in Ned.-Indië.*

Door de Directie wordt bekend gemaakt dat in de heden gehouden Algemeene Vergadering van Deelhebbers,

A. benoemd zijn,

tot Directeur

de Heer *Alexander Fraser.*

tot Kommissaris

de Heer *Alexander Robert Jacobus Cramerus.*

B, besloten is tot het doen eener 4de storting van 10 pCt. of *f* 100- pr. aandeel ten kantore der Maatschappij vóór of op ult. April *e. k.*, waartoe Deelhebbers bij dezen worden uitgenoodigd.

Namens de Directie voornoemd

(773) P. TIEDEMAN Jr.

Directeur.

BATAVIA, 18 *Maart* 1858.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY

zijn het uitmuntendste middel voor ongesteldheid aan *maag* en *lever.* E...... T........, te *Purmerend* was gedurende negentien jaren in een ellendigen toestand en een ware last voor zijne vrienden. Hij leed zoo sterk aan lever- en maagziekte, dat hij dikwijls weken lang het bed niet kon verlaten. Alle geneeskundige hulp was vergeefsch, en hij hield eindelijk op dezelve in te roepen. Negen weken geleden, begon hij de pillen van Holloway te gebruiken, en thans heeft hij aan den Professor Holloway geschreven, onder uitdrukking van zijn dank dat die hem volmaakt hersteld is.

Deze beroemde pillen, alsmede de Holloway-zalf zijn op franco aanvrage te bekomen tegen de ondervolgende prijzen, *à contant:*

Doosjes pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Banjoemaas bij M. S. Cheriman.
» Poerworejdo » F. Neumann.
» Djocjocarta » Buijn & Co.
» Souracarta » W. Veldman.
» Salatiga » J. Vallette.
» Tagal » Wed. Dort.
» Cheribon » W. Galistan.
» Cheribon » M. Blok,
» Samarang » H. L. de Lyon, V. H. Noman. Kolff & Co. en bij

De hoofdagenten Soesman & Co. (683;

Vertrekkende Personen.

Mr. *J. T. M. Godefreij* en Familie, gemagtigden *Tiedeman en van Kerchem.* (712)

L. Chevallier naar Europa. (714)

H. Tibbs naar Europa. (713)

Bij van Haren, Noman en Kolff

TE BATAVIA EN SAMARANG.

De *Handelsleer of Practische Theorie van den Koophandel in al zijne vertakkingen*, geb. . *f* 10,—
COHEN, Oost-Indisch Zakboek voor Reeders, Kooplieden, Cargadoors, Scheepsgezagvoerders, enz. . . . . . » 3,—
GEERLING, De Nederlandsche Briefsteller, geb. » 4,—
DE CORRESPONDENT of volledig handboek om briefwisseling te voeren, geb. . . . » 3,—
CLAUDIUS, Volledig Brievenboek, geb. . . . » 3,—
DE KOOPMANS GOUDMIJN, Leerboek der warenkennis, geb. . . . » 6,—
DE VRAAGBAAK VOOR BURGER EN KOOPMAN. . . . » 2,—
ANDERSONS Mercantile Correspondence. . . . » 2,—
(759)

MR. C. A. DE JONCH,

Vice-President van het Hoog-Geregtshof van Nederl.-Indië,

—BURGERLIJK WETBOEK voor Nederlandsch-Indië met aanteekeningen; gebonden in fraai linnen band *f* 15,—.

—Van dit zoo belangrijk Werk zijn thans genoegzaam Exemplaren ontvangen en te bekomen

bij

(693) VAN HAREN NOMAN EN KOLFF.

ACKERMANN'S

CARMIJN; PRUSSIAN BLEW; CAMBOGE; COBALD INDIGO en diverse VERWEN in 30tal nuances.

ACKERMANN'S gegarneerde compleete VERWDOOZEN van 24, 36 en meer stukken.

BATAVIA, bij

(757) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel van H. M. van Dorp te Batavia.

De Ondergeteekende heeft de eer mede te deelen, dat de door hem aangekondigde uitgave van de

STAATSBLADEN VAN NEDERL. INDIE 1816—1858

IN SYSTEMATISCHE ORDE GERANGSCHIKT,

DOOR

Mr. L. J. A. TOLLENS.

Adviserend Advocaat en Candidaat-notaris te Batavia *stellig* doorgaat en tegen het midden van dit jaar een aanvang zal nemen, blijvende de inteekening alsnog opengesteld tot 10 Julij 1858, als wanneer de prijs met *f* 2 per deel wordt verhoogd.

Deze uitgave, die beknoptheid, *goedkoopheid* en *duidelijkheid* in zich vereenigt, zal bestaan uit acht deelen in groot 8°. formaat, gedrukt in twee kolommen, waarvan zooveel mogelijk elke drie maanden een deel zal worden afgeleverd.

Het werk zal H. H. Inteekenaren op slechts *f* 10 per deel worden berekend, zullende het bedrag bij de ontvangst van ieder deel moeten worden afgeleverd.

Uitvoerige prospectussen zijn, op franco aanvrage, gratis te verkrijgen.

BATAVIA, 19 *Maart* 1858. H. M. VAN DORP.

(755)

BIJBELSCH CATHECHISATIEBOEK

voor huiselijk gebruik; eene handleiding voor ouders en anderen die aan hunne kinderen en huisgenooten onderrigt in de godsdienst wenschen te geven, door Rutgers v. d. Loeff, Pred. te Leyden. 8°. 474 pag. *f* 2.

Zoolang de voorraad strekt voor gemelden prijs te bekomen bij

(761) H. M. VAN DORP.

Extra groote en fraaije Sousmains, à *f* 10.

Ivooren Vouwbeenen, Legkaarten, Legprenten, Verwdoozen, Diamanten pennen;

verschillende soorten van

COPIEER- en andere INKTEN.

bij

BATAVIA 1858 H. M. VAN DORP. (735)

MUZIJKHANDEL

VAN

H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.

SCHOEN, Practischer Lehrgang für den Violin-Unterricht, in 12 lief. . . . . *f* 24.—
ROSELLEN, 25 Etudes de moyenne force. . » 6.—
BORDESE, Petite methode élémentaire de Chant » 15.—
——— 30 vocalises élémentaires pour le Medium de la voix avec accompagnement de Piano. . . . . » 5.—
Le CARPENTIER, petit Solfège composé spécialement pour les Enfants . . . . . . » 4.—
GARAUDÉ, Solfège des Enfants et des écoles primaires . . . . » 6.—
BEYER, Collection de Chants patriotiques, 2 vol. 4o . . . . » 20.—
(756)

MUZIJK

VOOR

ORCEL EN MELODIUM.

WERNER, voor-, na- en tusschenspelen der Evang. Gezangen, 2 st. . . . . . *f* 10,—
SEBASTIAN BACH'S, Compositionen für die Orgel . . . . » 15,—
ZÖLLNER, Eerste beginselen van het Orgelspel of het wetenswaardigste van den bouw en behandeling van het Orgel, met 104 oefeningen . . . . » 6,—
RINCK, 15 Nachspieler mit abwechselnde Manualen . . . . » 6,—
——— 12 kurze und leichte zwei-, drei- und vierstimmige Satze als Vorubungen und 36 Praeludien in alle Tonarten. . . . . » 6,—
——— Pedal-Uebungen und 12 Chorale mit mehreren Veranderungen. . . . . . » 5,—
——— 15 fugerte Nachspielen mit abwechselnde Manualen. . . . . » 5,—
En vele andere Stukken, bij

(754) H. M. VAN DORP.

NIEUWE ROTTERDAMSCHE COURANT

Editie voor Oost-Indië.

Eenige Abonnementen kunnen alsnog worden genomen tegen voldoening van *f* 36,— met franco zending.

De Correspondenten-Expediteuren,

(732) LANGE EN Co.

By tijdige aankomst der Ma

zal de *Koningin der Nederlanden* op den 26 dezer vertrekken naar *Samarang* en *Soerabaija.*

Adres

De Directeuren der N. I. Stoomboot-Maatschappij,

(710) MACLAINE, WATSON & Co.

Passage naar Nederland.

Wordt aangeboden met het extra snelzeilend Nederlandsch Clipperschip „ECLIPSE" kapt. *C. J. Doeksen.* Deze bodem vaart eenen bekwamen scheepsdokter zal tegen medio van hier vertrekken.

Nadere informatiën zijn te bekomen te Soerabaija *Samarang en hier* bij de agenten

(776) B. KOPERSMIT &

BATAVIA.

Heden morgen hebben zich, aan boord van het ter reede liggende Nederlandsch schip *Jason*, gezagvoerder *J. Lourens*, ingescheept de heeren *Mr. A. Prins*, lid in den raad van Nederlandsch Indië en *W. B. van Berckel*, gepensioneerd president van de algemeene rekenkamer. Zoo als bekend is, vertrekt de heer Mr. *A. Prins* met verlof naar Nederland en de heer *Van Berckel* met het doel, om zijne overige levensjaren in het vaderland door te brengen. Aan de inscheepsplaats bevonden zich vele scheiden hooggeplaatste ambtenaren, officieren en particulieren, om den vertrekkenden een laatst vaarwel toe te roepen, terwijl de muzijk van het 10de bataillon mede aldaar aanwezig was. Verschillende andere passagiers hadden mede hun overtogt op genoemden bodem genomen, zoodat de inscheepsplaats een buitengewoon levendig schouwspel, door het schoonste weder begunstigd, aanbood.

— Naar wij vernemen, is, op den jongstgehouden dag van de spaarbank alhier, op den 17den dezer, nieuw ingebragt eene som van *f* 7062,75 door 64 inleggers, waaronder 20 nieuwe, zoodat het geheel der inlagen thans ruim *f* 61000.— bedraagt.

— Men meldt ons van Buitenzorg, dd. 19 dezer:

In den avond van den 8sten dezer, vernam de politie alhier, dat onderscheiden Europesche Soldaten, die uit de garnizoenen van Weltevreden en Meester Cornelis gedeserteerd waren, zich nabij de hoofdplaats Buitenzorg moesten bevinden. Dien eigen avond reeds was men deze militairen op het spoor, doch daar men vernam, dat zij gewapend waren, hield men hen dien nacht van nabij in het oog, hen echter ongemoeid latende, ter voorkoming van ongelukken, bij mogelijk verzet. Den volgenden morgen vroegtijdig werden de zwervende soldaten, ten getale van elf, door den assistent resident en den militairen commandant persoonlijk opgespoord en, gedeeltelijk in de nabijheid der hoofdplaats en gedeeltelijk op een afstand van zes palen buiten Buitenzorg, gevonden, waarop zij zich vrijwillig hebben overgegeven en in arrest zijn gesteld.

— Den 14den dezer was, in de kampong Tjibinong op het land Tjampea, in deze afdeeling, een vijf en twintigjarige inlander, genaamd *Bapa Kaimin*, bezig doode takken van een peteh-boom te kappen, toen een zware tak hem trof en oogenblikkelijk doodde.

— Den 17den dezer is, in het chinesche kamp alhier, eene chinesche vrouw, met name *Souw Soennio*, in een waterput gevallen en verdronken. Zij leed sedert lang aan vlagen van krankzinnigheid en is het niet onwaarschijnlijk, dat zij, gedurende een dier vlagen, in den put gesprongen is.

Rembang. Op den 28sten Februarij en op den 1sten en 5den dezer, zijn vier personen van de dessa's *Djeroek Goeloeng* en *Paleeng* door den bliksem gedood.

Riouw. Gedurende de geheele maand Februarij, was de luchtgesteldheid te *Tandjong Pinang* bijzonder drukkend; er viel geen regen en over dag woeijen hevige noorder winden.

De marktprijzen waren, onder ultimo Februarij, als volgt:

witte	peper,	per picol	14,75	
zwarte	»	»	7,15	sp. mat.
gambier (1ste soort).	»	»	2,75	
(2de	»	»	2,25	
rijst	»	»	*f* 6,60	

Varkens, levend, per picol 19½ reaal.

(*Jav. Cour.*)

Sourabaija, 15 Maart. Wij vernemen dat het Hoog-Geregtshof, in revisie regt sprekende in de zaak van *A. C. Gussch* en den Chinees *Teh-kong-tjam*, het vonnis door den raad van justitie alhier tegen die beide personen gewezen, heeft vernietigd en hunne onmiddelijke invrijheidstelling gelast, op grond, dat de door hen gepleegde feiten, welke bij 's Hofs arrest als bewezen zijn aangenomen, volgens de hier te lande vigerende strafwetgeving, geen misdrijf of overtreding daarstellen.

(*Oostp.*)

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 20 Maart 1858, No. 23.

NEDERLAND.

[illegible]*terdam*, 21 Jan. Een 80tal handelaren te Amster[illegible] waaronder ook de West-Indische maatschappij, wij[illegible] op de onlangs bekend gestelde cijfers, betrekkelijk [illegible] algemeenen in- en uitvoer van ruwe en geraffineerde [illegible] in 1857, welke hunne bezwaren, in 1855 te [illegible] gegeven, bevestigen, hebben mede nog eens on[illegible] aandacht van de Tweede Kamer gebragt de nood[illegible]heid van het tijdig beramen van middelen, die [illegible] kunnen tot herstel van den suikerhandel, ton[illegible]ste aan de algemeene welvaart en aan de belan[illegible] kolonien en schatkist verbonden. Zij achten het [illegible] handelsbelang te gewigtig en deze industrie te [illegible], dan dat zij hunne stem niet zouden voegen [illegible] omtrent reeds aan de Tweede Kamer bekend [illegible] bezwaren; en ofschoon zij, door de vroegere en [illegible] van den Amsterdamschen en Rotterdamschen ingediende adressen, zich ontslagen hebben gere[illegible] eene gelijke en uitvoerige uiteenzetting der [illegible], waarop hunne door ondervinding gestaafde vrees [illegible] dat, zoo voortgaande, de suikerhandel spoedig [illegible] vernietiging nabij is, zoo hebben zij toch [illegible] aan hun eigen en aan het algemeen belang ver[illegible] te zijn, in deze hoogst gewigtige zaak niet te zwij[illegible] maar evenzeer een beroep te doen op het wijs en [illegible] oordeel der leden van de Tweede Kamer, tot [illegible] der belemmeringen, waardoor deze staat van [illegible] veroorzaakt wordt. Bij de bekende cijfers en tot [illegible]ing van den hoogst noodlottigen teruggang van [illegible] suikerhandel, in verband met den nadeeligen toe[illegible] der raffinaderijen, hebben zij vooral gewezen op [illegible]ning en den achteruitgang der scheepvaart, waar[illegible] zij als een merkwaardig, maar tevens treurig be[illegible] der vermindering van het aantal schepen, in 1856 [illegible] 1857, geheel of grootendeels met geraffineerde suiker, [illegible] de verschillende havens in de Middellandsche Zee, [illegible] Amsterdam en Rotterdam vertrokken, mededeelen, [illegible] dit getal was 270 schepen, in 1856 185 [illegible] in 1857 151. Het overwegend belang voor handel, [illegible]vaart, nijverheid en alle daaraan verbonden be[illegible], eischt hun's inziens eene spoedige voorziening, [illegible] de medewerking der Kamer, tot verkrijging eener [illegible] der raffinaderijen, ten drin[illegible].

— [illegible] majoor der inf. van het [illegible] *J. G. M. Timmerman*, verleend [illegible] rang van luit.-kolonel; — *erkend* als consul [illegible] *Vaupel* van Mecklenburg-Schwerin te Batavia.

— Door het departement van financien is het vol[illegible]nde overzigt medegedeeld van de opbrengst der mid[illegible] over de maand December en over de twaalf maanden [illegible] 1857, in vergelijking met die over dezelfde tijd[illegible] van het vorige jaar.

Dir. bel.: Dec. 1857 *f* 1,064,796:16½; 1856 *f* 1,076,840:46½; [illegible] *uitgaande regt. en scheepsvaartregten*: 1857 *f* 261,985:38½; [illegible] *f* 285,202:97½; *Accijnsen*: 1857 1,991,245:97; 1856 [illegible]524,365:05½; *Waarb. en belasting der gouden en zilveren wer[illegible]*: 1857 *f* 17,086:88; 1856 *f* 16,708:32; *Indirecte belastingen*: 1857 *f* 1,038,917:09; 1856 *f* 1,054,086:22½; *Posterijen*: 1857 [illegible]:40; 1856 *f* 116,854:09; Tot-gen. 1857 *f* 4,508,497:91; [illegible] *f* 4,222,557:13; en over de twaalf maanden van 1857 [illegible],654:92½; 1856 *f* 55,615,605:67.

— Naar men verzekert zijn met de mail zeer gunstige [illegible], nopens den staat der onderhandelingen met [illegible] keizer van Japan ontvangen, welke vorst niet alleen [illegible] zou zijn verscheiden havens voor den handel [illegible] openen, maar ook om hinderlijke formaliteiten te doen [illegible]vallen, die tot dus verre de betrekkingen aldaar be[illegible]lijken. Diensvolgens zouden in de 15 additionele [illegible]kelen, die met het verdrag van 30 Januarij een ge[illegible] uitmaken, eenige wijzigingen dienen te worden ge[illegible]. Men roemt zeer de pogingen, die de Nederland[illegible]sche commissaris te Decima, de heer *Donker Curtius*, [illegible] het werk blijft stellen om in den edelmoedigen geest, [illegible] al de onderhandelingen van den beginne af door [illegible]derland gevoerd zijn, onbekrompener handelstaatkunde [illegible] Japan te doen huldigen. Het is dan ook eene vol[illegible]ing voor het nationaal gevoel, die pogingen in den [illegible] wel te zien schatten.

[illegible] Men verneemt, dat verscheidene handelshuizen aan [illegible] minister van kolonien, op nieuw aanvraag gedaan [illegible]ben, om ten behoeve van de daarstelling eener pak[illegible]vaart direct op Ceylon, ondersteuning te verleenen. [illegible] geloofd te weten, dat de regering, in deze vaart [illegible] ware belang niet ziende, dat zij zoekt te bereiken [illegible] eene langgewenschte regtstreeksche pakketvaart op [illegible] Oost-Indische bezittingen, niet genegen zou zijn, [illegible] opgemeld plan onderstand te verstrekken.

— De *Staats Courant* bevat de volgende opgave van [illegible] op den 15den Januarij in de onderstaande entrepôts [illegible]wezige hoeveelheid ruwe suiker, als: 12,350,885 pd. te Amsterdam, 6,637,749 pd. te Rotterdam, 13,709 pd. te Schiedam, 643,338 te Dordrecht, 660,872 pd. te Middelburg. Totaal 20,306,553.

— Naar men verneemt is, door mevrouw *de Salis*, geboren *Moorrees*, aanklagt ingeleverd tegen den uit[illegible] *H. Nijgh*, te Rotterdam, op grond zijner weige[illegible], om mededeeling te doen van de namen van tee[illegible]naar en schrijver van de plaat en het gedicht, betrek[illegible] hebbende op de maleijers, en getiteld *Setro's Uit[illegible]vaart*, voorkomende in het laatste nommer van het *Humoristisch Album*.

— De hooge Raad der Nederlanden (kamer van straf[illegible]zaken), heeft, den 12 Januarij, uitspraak gedaan in de [illegible] van *Setro* en drie andere maleijers, die, bij arrest van het provinciaal geregtshof in Zuid-Holl. van 16 Oct. jongstleden, tot verschillende straffen zijn veroordeeld, ter zake van de bekende gebeurtenissen op het koopvaar[illegible]schip *Twente*. De Hooge Raad heeft verworpen de [illegible] middelen van cassatie, die waren voorgedragen te[illegible] de arresten van 17 Augustus en 2 October en dat [illegible]genomen, dat het hof bevoegd was van de zaak ken-nis te nemen. Tegen het eindarrest waren van den kant der verdedigers zes middelen voorgedragen. De Hooge Raad heeft ten aanzien van één uitspraak gedaan, en wel dat art. 193 Strafvord. zou zijn geschonden, omdat verschillende getuigen in afwezigheid van een of meer beschuldigden zijn gehoord, zonder dat aan de beschuldigden onderrigt is gegeven van hetgeen in hunne afwezigheid is voorgevallen. Dit is bij art. 193 op straffe van nietigheid voorgeschreven. De Hooge Raad heeft dat middel gegrond geoordeeld en diensvolgens het eindarrest, den 16 October in deze zaak gewezen, vernietigd, en de zaak naar het hof van Gelderland verwezen, om daar op de bestaande acte van beschuldiging te worden afgedaan.

Rotterdam, 24 Jan. Z. M. de koning heeft eene commissie ingesteld tot regeling van hetgeen betrekking heeft tot den bouw, het meubileren en de verdere inrigting van een paleis, met stallen en koetshuis, binnen 's Gravenhage, voor Z. K. H. den prins van Oranje.

— Z. M. heeft aan den heer Forstner van Dambenoij de taak opgedragen zich naar Parijs te begeven, ten einde aan den keizer der Franschen H. D. gelukwenschen aan te bieden wegens de gelukkige verijdeling van den gepleegden moordaanslag.

— Prins en prinses Hendrik zijn den 18den uit Luxemburg in de residentie teruggekeerd. De prinses is ongesteld, doch niet verontrustend.

— Den 19den is de 63ste verjaardag van H. M. de koningin-weduwe op de gebruikelijke wijze gevierd.

De geheele koninklijke familie bevindt zich thans in de residentie.

— De berigten omtrent den gezondheidstoestand van den koning van Wurtemberg, den vader van H. M. onze koningin, zijn zeer geruststellend en doen eene spoedige algeheele herstelling verwachten.

— De baron Willmar, Belgisch gezant bij ons hof, is hoogst ernstig ziek, zoodat men voor zijn leven bepaald vreest.

— De damp, welke uit een stuk gronds, onder Aarlanderveen, was bespeurd, is bij onderzoek gebleken, niets buitengewoons geweest te zijn. Zoo als in dit blad reeds vroeger werd verondersteld, steeg hij uit den veenachtigen grond op, als een gevolg van de warmte van den afgeloopen zomer.

— Als een bewijs dat onze duinzand-aardappelen bijzonder in trek zijn, kan dienen, dat een stuk duingrond, groot drie bunders, voor 50 jaar in erfpacht gegeven voor *f* 17, en dat, voor 25 jaar, de som van *f* 300 niet kon opbrengen, thans publiek is verkocht geworden voor *f* 3000.

— De *Staats-Courant* bevat de volgende mededeeling van het ministerie van binnenlandsche zaken:

Aan de gezagvoerders van Nederlandsche vaartuigen wordt, ter voorkoming van schade, herinnerd art. 18 der wet van 14 Maart 1819 (staatsblad no. 12), luidende als volgt:

«Nederlandsche schepen in vreemde havens aankomende, alwaar een consul van dezen staat resideert, zal de schipper gehouden zijn zich, binnen driemaal vier en twintig uren na zijne aankomst, bij den gemelden consul te vervoegen, en aldaar zijne zeebrieven te vertoonen en te doen viseren; zulks verzuimende zal de schipper of gezagvoerende verbeuren eene boete van één gulden voor elk last.»

— Te 's Gravenhage is aangekomen de beroemde Amerikaansche geschiedschrijver *John Lohtrop Motley*, wiens werk: Opkomst van de Nederlandsche republiek, zoowel elders als hier te lande, vooral door de voortreffelijke, reeds gedeeltelijk in het Hollandsch door dr. *Bakhuijzen van den Brink* bewerkte vertaling, zoo groote en welverdiende erkenning gevonden heeft. Naar men verzekert, is het tegenwoordige bezoek van den heer *Motley*, slechts de voorlooper van een langdurig verblijf in Nederland, gedurende hetwelk hij op nieuw onze archieven en boekerijen zal raadplegen, tot voortzetting van zijne geschiedenis van Nederland onder de prinsen *Maurits* en *Frederik Hendrik*.

ENGELAND.

Het staatsiekleed van *Nena-Saïb* is naar het museum van zeldzaamheden in Leicester-square, te Londen, overgebragt en wordt daar dagelijks door een groote menigte nieuwsgierigen bezigtigd. De bewerking van dit kleed wordt ten hoogste geroemd, als een staaltje van de industrie der Hindoes. De shawl alleen is duizend p. s. waard.

— Volgens de *Times* is er een expeditie naar de Andamansche eilanden vertrokken, om te onderzoeken of deze groep geschikt zoude zijn, om er een strafkolonie op te vestigen voor de cipayers, die aan den jongsten opstand deel genomen hebben.

— De laatste mail van Australie heeft te Londen de tijding aangebragt eener afzetterij, met even veel vermetelheid als goeden uitslag ten uitvoer gebragt. De Australische Bank te Sydney ontving met de post een brief van de Heeren *Baring, Gebroeders en Co.*, waarin deze haar tot hun correspondent ter dier plaatse benoemden, met verzoek den heer *Francisco Antonio de Miranda*, voor wien te gelijker tijd eenige brieven aankwamen, die aan de bezorging der Bank werden toevertrouwd, een crediet van 500000 fr. te openen. Genoemde heer *Miranda* bevond zich destijds te Sydney en ontving het geheele bedrag van dat crediet, waarvoor hij wissels op het huis *Baring* afgaf. Later bleek het echter, dat genoemd huis geene brieven aan de Australische Bank gezonden had en dat *Miranda* een geslepen gaauwdief was, die, geholpen door zijne medepligtigen te Londen, een reeds lang beraamd plan ten uitvoer had gebragt. Men vermeent dat die *Miranda*, die voor een Portugees doorgaat, Sydney verlaten heeft, om naar Macao en Hongkong te gaan, van waar hij het voornemen zou hebben, zich naar Engeland en Lissabon te begeven.

FRANKRIJK.

't Is thans bijkans twee jaren geleden, dat te Parijs de vrede werd gesloten, die een einde maakte aan de bloedige worsteling in het Oosten, en nog zijn niet al de punten van het toen vastgestelde gewigtige tractaat vervuld; slechts een enkel punt werd afgedaan, zonder in Europa op nieuw eenige onrust te verwekken, en dat punt was de grensscheiding in Azië. Wat de grensscheiding in Bessarabië betreft, zoo weet men, wat al moeite die heeft veroorzaakt, alvorens haar volledig beslag te erlangen, en terwijl thans de Donau-Vorstendommen-kwestie nog bij lange niet beslist kan heeten, doet zich daarbij reeds weder eene nieuwe kwestie op, ter zake van de vaart op den Donau. Artikel 17 van het tractaat van Parijs bepaalt, dat, om uitvoering te geven aan het door het congres aangenomen beginsel van vrije vaart op dien stroom, zich eene commissie zal vereenigen, bestaande uit afgevaardigden van de aan den Donau gelegen Staten. Die commissie is werkelijk te zamen gekomen en heeft eene regeling tot stand gebragt voor de Donauvaart, welke regeling thans door de daarbij betrokken regeringen, nl. Oostenrijk, Beijeren, Turkije en Wurtemberg, en de drie Donau-Vorstendommen, Moldavië, Servië en Wallachije, is bekrachtigd. Nu echter zijn laatstgenoemden van oordeel, dat zij thans van deze onder hen gesloten overeenkomst enkel kennis behoeven te geven aan de conferentie te Parijs, en dat de zaak daarmede afgedaan moet wezen; doch er zijn er onder anderen, b. v. Frankrijk en Rusland, die beweren, dat die overeenkomst door de genoemde conferentie dient te worden beoordeeld en goedgekeurd. Wat de Donauvaart in de aan dien stroom gelegen landen betreft, zoo meenen sommigen, dat de regeringen van die landen het regt hebben de vaart op eigen land te regelen, met uitzondering echter van het gedeelte, dat beneden Selim, of althans van Orsowa, naar zee loopt. Doch nu is bij evenbedoelde overeenkomst bepaald, dat de binnenvaart op den geheelen Donau, (dat is, de vaart met schepen, die niet uit volle zee komen, maar slechts op- en neervaren) niet mag plaats hebben dan met toestemming van de regering, door wier grondgebied men vaart, terwijl ieder buitenlandsch schip, dat in die vaart wil mededingen, patent of scheepsbrieven in een der oeverstaten moet nemen. Dat in 't algemeen Wurtemberg, Beijeren en Oostenrijk, waar zij niet gebonden worden door eenige overeenkomst, het regt hebben, de vaart op den Donau, voor zoover die door hun grondgebied loopt, naar goedvinden te regelen, schijnt vrij natuurlijk, en uit het standpunt van billijkheid zou men hetzelfde regt moeten toekennen aan de Porte en de Vorstendommen. In zeker opzigt wordt dit o. a. ook toegegeven door den Londensche *Times*, die echter tevens beweert, dat het handelsbelang van Europa en mede van de beneden Orsowa gelegen landen vordert, dat de scheepvaart althans van laatstgenoemd punt af wordt vrijgelaten, echter «onder zulke bepalingen als de Porte dienstig zal achten.» Er kan echter over de vraag, of de regeringen der Donau-oeverstaten op eenigerlei wijze gebonden zijn door het tractaat van Parijs, verschil van meening bestaan. [illegible] art. 17 luidt: «Eene commissie zal worden benoemd en zamengesteld uit afgevaardigden van Oostenrijk, Beijeren, de Verheven Porte en Wurtemberg (voor elk dezer mogendheden een), waarbij zich zullen voegen de commissarissen der drie Donau-Vorstendommen, wier benoeming door de Porte zal zijn goedgekeurd.» En dan volgt er: «Deze commissie, welke permanent zal zijn, zal 1°. de reglementen voor de scheepvaart en van politie op de rivier ontwerpen» [illegible]. Doch nu leest men in art. 19: «Ten einde de uitvoering der reglementen te verzekeren, welke, met gemeen overleg zullen zijn vastgesteld,» enz. Men ziet het, de zaak is voor 't minst twijfelachtig. Dit belet echter o. a. den Weener berigtgever der *Hamb. Börsenh.* niet om te verzekeren, dat althans Oostenrijk onder vrijheid van den Donau tot dusverre nooit heeft verstaan, dat Franschen, Engelschen en Russen maar naar goedvinden van Galatz naar Weenen of Linz zouden mogen varen, en dat de regeling van de vaart op dien stroom door niemand anders kan en mag worden vastgesteld dan door oeverstaten onderling. Ook arbeidt, volgens hem, het Weener cabinet aan eene uitvoerige memorie, waarin dat denkbeeld nader wordt uiteengezet. Mag men daarentegen de *Algem. Zeit.* gelooven, dan hebben niet alleen Frankrijk en Rusland, maar ook Engeland en Pruissen zich te Weenen in tegenovergestelden zin verklaard. Oostenrijk speelt in al de punten van de Oostersche kwestie eene inderdaad alles behalve benijdenswaardige rol. Men had het voorspeld. Het wilde in der tijd allen te vriend houden, en wordt sedert tot belooning daarvoor door den een nog meer in 't naauw gedreven dan door den ander. Ook de *le Nord* bestrijdt, even als de meeste Parijsche bladen, de door de Donau-Oeverstaten gesloten overeenkomst.

— In den vooravond van eergisteren, zegt de *Echo du Nord* van den 19den Januarij, greep er, onder zeer zonderlinge omstandigheden, eene poging tot zelfmoord plaats op den spoorweg, digt bij Tourcoing, op eenigen afstand van den mijlpaal No. 289.

Eene zekere vrouw, *Marie Lanza* genaamd, geboortig van Longwy, doch wonende te Brugge, waar zij winkelmeisje is, liet zich, na zich geheel ontkleed te hebben, uit het rijtuig der tweede klasse, waarin zij zat, glijden, met het doel om onder de rails te geraken en zich door de wagons van den trein te laten dooden.

De schok van de voettrede en der kast van het rijtuig wierp haar buiten den weg, zoodat zij tegen wil en dank den dood ontsnapte. Evenwel werd zij zwaar aan het hoofd gekwetst en, na door *Dr. Cadoh* te Tourcoing verbonden te zijn, naar het hospitaal dier stad overgebragt.

In het bureau van den stationschef te Tourcoing, wer[illegible]waarts zij vervoerd was, gaf zij te kennen, [illegible] zondering, waarin zij leefde, haar tot dien [illegible] gebragt had, en zij scheen het te betreuren [illegible] voornemen niet gelukt is. *Maria Lanza* is 46 jaren oud en was zeer netjes gekleed. Hare wonden, door dien val te weeg gebragt, zijn gevaarlijk.

— Men schrijft van *Quesnoy*, [illegible] *Echo de la Frontière*:

Men spreekt hier over niets [illegible] over de buitengewone, zelfs ongelooflijke [illegible], in deze week in het gehucht Herbeguies, [illegible] Villereau, canton Quesnoy, voorgevallen. Wij deelen ze mede, zooals wij ze aan de bron zelve [illegible] hebben, want duizende geruchten zijn [illegible] in omloop en het ontbreekt niet aan overdrijving.

De familie *Brisson*, waarvan de ouders overleden zijn, bestaat uit twee broeders, een gehuwd, twee zusters en een kind van vijf of zes jaren. Zij was laatstleden Dingsdag, den 5den dezer, bijeengekomen om het Driekoningenfeest te vieren. Daar het koud was, legde men vuur aan en zette zich aan het avondmaal. Eensklaps stond een der leden van de familie, men weet niet door welke geestverbijstering overvallen, op en begon duizende woorden, zonder den minsten zamenhang of beteekenis, uit te kramen.

Op hetzelfde oogenblik stonden al de overige leden der familie, door dezelfde geestverbijstering aangetast, insgelijks op, begonnen te dansen, kleedden zich uit en hieven godsdienstige gezangen aan. In hunne zinneloosheid grepen zij den jongen neef, kleedden dien mede uit, bonden hem op een ladder, om hem, zoo als zij zeiden, te kruisigen en staken hem overal spelden in het lijf, dat alles steeds zingende en dansende rondom hun onschuldig slagtoffer. Vervolgens ontsnapten de mannen, grepen emmers, begaven zich naar den put om water te halen, zetten een ladder tegen het dak van het huis, klommen allen, ieder op zijne beurt, naar boven en wierpen dat water door den schoorsteen, daarbij schreeuwende, dat het vagevuur uitgebluscht moest worden. Meer dan honderd emmers water werden op die wijze uitgestort, en eerst toen een groot aantal buren op het geschreeuw van den kleinen neef en op dat, hetwelk die waanzinnigen aanhieven, kwam aanloopen, hield zulks op. Het is wel niet noodig te zeggen, dat het huis door dien onverwachten zondvloed overstroomd was.

Haastig werd de kleine, arme gekruisigde losgemaakt. Het was tijd, want hij lag buiten kennis, verzwakt als hij was, door de ondergane martelingen en het speldenprikken. Zijn geheele ligchaam was bloedig opgeloopen. Men verdiept zich in gissingen naar de oorzaken, die zulk eene plotselinge en volslagene zinneloosheid hebben kunnen te weeg brengen. Sommigen schrijven het toe aan het voedsel, dat de *Brissons* genuttigd, anderen aan bladeren, die zij op den haard gebrand zouden hebben, waardoor zij bedwelmd zouden zijn geworden. Ik schrijf het aan geen van beide dier oorzaken toe, maar aan de vrees, die zich eensklaps van de gansche familie heeft meester gemaakt.

De commissaris van policie van *Quesnoy* en een geneesheer hebben zich gisteren ter plaatse begeven, die personen onderzocht en de grootste waakzaamheid bevolen, want werkelijk zijn zij zinneloos in den hoogsten graad.

DUITSCHLAND.

De inzameling van bijdragen tot oprigting van een monument ter eere van Luther, te Worms, wordt ijverig en met goed gevolg in de Protestantsche Duitsche staten voortgezet. In weerwil van de ramp te Mainz, waarvoor veel werd bijgedragen, heeft deze inschrijving in het afgeloopen jaar circa 13000 fl. opgebragt. De opbrengst der vroegere inzameling medegerekend, is thans de som van 31,[illegible] fl. bijeengebragt.

PORTUGAL.

Men weet, dat bij het heerschen der epidemie te Lissabon, geen genoegzaam aantal leden der Cortes in de hoofdstad aanwezig waren om te kunnen beraadslagen, en dat de jeugdige koning later verklaard heeft, dat hij dit ligchaam zou ontbinden, indien de afgevaardigden langer weigerachtig bleven om op te komen. Hieruit heeft eene zekere partij in de hoofdstad, welke de al grooter wordende populariteit des konings ergerde, aanleiding gevonden om het gerucht te verspreiden, dat hij er op uit was zich tot absoluut koning te laten proclameren, en in dien zin heeft dezelfde partij ook aankondigingen aan de muren der hoofdstad aangeplakt. Het spreekt wel van zelf, dat de onpartijdigen hierover hartelijk gelagchen hebben, en dit gerucht heeft zelfs gestrekt om den koning nog meer bemind te maken, wiens gehechtheid aan de constitutie vooral algemeen bekend is. Die aankondigingen zijn onmiddelijk van de muren der hoofdstad afgescheurd.

Het huwelijkscontract tusschen *Dom Pedro* en de prinses *Stephanie* van Hohenzollern, is den 15den Januarij, in eene geheime zitting der Cortes, goedgekeurd.

RUSLAND.

Brieven uit St. Petersburg van den 1sten tot den 12den Januarij berigten, dat de adellijken in de Moskousche gouvernementen zich bereid verklaard hebben tot het verwezenlijken der bedoelingen van den Czaar, betrekkelijk de vrijverklaring der boeren. Die betuigingen zijn des te gewigtiger, daar zij het teeken geven tot de eigenlijk gezegde vrijverklaring. Het besluit der Moskousche adellijken maakt een einde aan den tegenstand, dien de hervormingsontwerpen binnen 'slands ondervonden.

TURKIJE.

Wij ontleenen aan een correspondent te Constantinopel, 8 Januarij, de volgende bijzonderheden omtrent het overlijden van den Groot-Vizier *Rechid-Pacha*. Eergisteren schreef ik: «*Rechid-Pacha* neemt in beterschap toe en zal denkelijk aanstaanden Zaturdag zijn werkkring hervatten. Heden deel ik u met de grootste verslagenheid mede, dat *Rechid-Pacha* overleden is. Laatstleden Vrijdag door eene sterke longontsteking aangetast, was zijne ziekte, in de volgende dagen, door de zorgvuldige behandeling zijner geneesheeren, bijna geheel geweken en de Sultan, de ministers, de gezanten en de voornaamste personen in deze hoofdstad, die dagelijks naar den staat zijner gezondheid deden vernemen, verheugden zich ter zeerste over zijne beterschap. Woensdag was zijn toestand nog gunstiger en gisteren morgen, 7 Januarij, maakte *Rechid-Pacha* zich gereed om zijn harem te verlaten, ten einde eenige hooge beambten, die hunne opwachting bij hem wilden maken, te ontvangen, toen hij eensklaps eene groote zwakheid gevoelde, verbleekte en zich nederzette. Zijne bedienden werden ontsteld en riepen om hulp; men schoot toe en haastte zich zulk een kostbaar levensbestaan te redden, doch alles was afgeloopen! Zonder het geringste lijden had *Rechid Pacha*, des morgens te 11 ure, in zijn Yali d'Emirghian, zijn laatsten zucht geloosd; hij was, in 53 jarigen ouderdom aan eene beroerte bezweken.

— Te Marseille zijn berigten ontvangen uit Constantinopel tot 15 Jan. Daaruit blijkt, dat de Porte zich onledig hield met het zamenstellen van een leger van den Donau. De Perzische gezant *Ferruck Khan* zou welligt te Constantinopel de vereffening van het geschil tot stand zien brengen, betreffende de grensscheiding tusschen Perzie en Turkije.

Men zag in Turkije's hoofdstad eene wijziging van het cabinet te gemoet.

ALGERIE.

Wij hebben reeds meermalen melding gemaakt van de pogingen, die door de Franschen worden aangewend, om de dorre en onvruchtbare streken van Algiers van water te voorzien. Ook in de maanden November en December zijn, door middel van artesische putboringen, de bewoners van drie plaatsen in het bezit van waterbronnen gesteld, en wel te El-Faidt, te Kersoun en te Si-Sliman; terwijl het plan bestaat, om ook in 1858 deze ondernemingen voort te zetten, zoodat binnen weinige jaren de aan de Sahara grenzende streken een geheel ander aanzien zullen hebben gekregen.

MADAGASCAR.

Volgens een brief, van het eiland Réunion aan den *Moniteur de la Flotte* gezonden, verkeert Madagascar tegenwoordig in een betreurenswaardigen toestand. Er heeft zich namelijk onder het bezadigde deel van de bevolking, die het hatelijke juk moede zijn, waaronder zij moeten zuchten, een soort van partij gevormd; de aanhangers daarvan heeten zich Katholieken. Hieruit moet intusschen niet opgemaakt worden, dat de godsdienst bij deze lieden inzonderheid in het spel is; dit is geenszins het geval, want onder hen bevinden zich verscheiden protestanten, door de engelsche methodisten bekeerd, en zelfs afgodendienaars. Dat zij den naam van katholieken hebben aangenomen, moet veeleer hieraan worden toegeschreven. dat de fransche katholieke zendelingen hun een zedeleer gepredikt hebben, die volslagen in strijd is met de handelingen van het gouvernement van Emirne.

De ontdekking van deze vereeniging heeft aanleiding gegeven tot de vervolgingen en uitzettingen, waarvan wij onlangs melding maakten. Een menigte inlanders, wier aantal op 2,000 geschat wordt, en die verdacht werden van deel te hebben aan de katholieke partij, zijn zelfs vermoord, en hun vrouwen en kinderen lijden thans het grootste gebrek.

Reeds dikwijls is hoog opgegeven van het gezonde klimaat in het binnenland van Madagascar. Wáár is het, dat de Franschen, die onlangs Emirne uitgezet en op Réunion aangekomen zijn, er zeer gezond uitzien. Zelfs die, welke een geruimen tijd te Tasmanariva hebben gewoond, hebben een gelaatskleur, van dien aard, dat men ze onder de keerkringen zelden zoo aantreft. Daaruit zou dus op te maken zijn, dat de hooglanden van Madagascar buitengewoon gunstig zijn voor de gezondheid.

NOORD-AMERIKA.

Het belangrijkste nieuws uit de Vereenigde Staten bestaat daarin, dat de expeditie van generaal *Walker* naar Nicaragua reeds ten einde is. Het volgende is een doorloopend verhaal van hetgeen met deze expeditie, sedert hare landing op de landengte, is voorgevallen:

Na zijne landing bevond zich *Walker*, gelijk men weet, met het gros zijner manschappen te Punta-Arenas, tijdens 50 zijner vrijbuiters, onder bevel van *Frank Anderson*, aan de monden der Colorado waren ontscheept, met het doel om langs de oevers dier rivier voort te rukken en een post der *Costa Ricanen*, te Castillo, te overrompelen. Die kleine expeditie slaagde volkomen, en zoo groot was de zwakheid en lafhartigheid van het garnizoen, dat het fort, met vier stoomschepen, aan de vrijbuiters zonder slag of stoot, in handen vielen. Die stoomschepen waren reeds vroeger in het bezit van *Walker* geweest, doch werden hem daarna weder ontweldigd.

In den avond van 5 December, werd de tijding van het gelukken van dien aanslag, aan het hoofdkwartier van *Walker*, door middel van een klein zeilscheepje overgebragt, en aldaar met zulk eene uitbundige vreugde ontvangen, dat er niet één der vrijbuiters was, die zich niet reeds als overwinnaar van Costa Rica beschouwde. Weldra werden zij echter in hunne droomen gestoord

Den volgenden morgen verscheen namelijk voor Grey-Town het Amerikaansch fregat *Wabash*, voerende de vlag van den commodore *Paulding*. Getrouw aan zijne gewone handelwijze, deed *Walker* daarop aan de zijnen gelooven, dat het Amerikaansch fregat alleenlijk kwam om te beletten, dat de Engelsche zich met de zaak bemoeiden en om voor het overige het kamp der vrijbuiters te beschermen tegen het fregat *Brunswick* en de stoomboot *Leopard* van de Britsche marine, die bijna gelijktijdig met de *Wabash* waren komen opdagen.

Toen evenwel een der officieren van Walker, de kapitein Fayssoux, in een sloep de rivier wilde opvaren, werd hij daarin door de gewapende booten der Amerikanen verhinderd, die hem bevalen om onmiddelijk terug te keeren, daar, op last van den commodore, elke gemeenschap met het binnenland verboden was. *Fayssoux* rapporteerde het gebeurde aan *Walker* en werd door dezen daarop aan boord van de *Wabash* gezonden, ten einde opheldering te vragen. Het eenige antwoord, dat hij ontving, was, dat men hem gevangen nam, terwijl in hetzelfde oogenblik eene afdeeling Amerikaansche landingstroepen in de met houwitsers gewapende sloepen plaats nam en de commodore zijne vlag op de *Fulton* overgebragt. Dit geschiedde in den morgen van 8 December.

De matrozen en de mariniers, die van de drie thans aanwezige Amerikaansche schepen vereenigd werden, waren 750 man sterk. 450 man waren weldra aan land zonder eenige tegenkanting ontmoet te hebben, terwijl 300 in de sloepen bleven en de oorlogsschoener *Saratoga* nabij den oever post vatte in eene stelling, die de bemanning veroorloofde, om een der batterijen van het schip op de vrijbuiters lossen, wanneer zij tot vijandelijkheden mogten overgaan. Deze gaven echter g[…] teeken van leven. Hun kamp was dan ook in een oogwe[…] omsingeld, waarna *Walker* opgeëischt werd, om zich m[…] al de zijnen over te geven. Hij aarzelde geen oogenbl[…] » Ik ben tot uwe orders," zeide hij eenvoudiglijk tot d[…] officier, die de opeisching gedaan had. De vlag d[…] vrijbuiters werd alstoen nedergehaald en aan de gehe[…] expeditie was daardoor een einde gemaakt. De geva[…]genen werden vervolgens aan boord van de *Sarat[…]* overgebragt, die hen naar Norfolk voerde. *Walker* z[…] was als gevangene aan boord van de *Fulton*, van wa[…] hij getuige was van de in beslagneming der stoomb[…] *Morgan*, een der te Castillo door *Anderson* genom[…] schepen. Zij had eenige vrijbuiters en een veertig[…] der aldaar gevangen genomen soldaten aan boord.

Walker scheen er bijzondere redenen voor te hebb[…] om voor eene reis met de *Saratoga* terug te deinz[…] Hij vroeg en verkreeg althans vergunning, om zich [...] boord van de *Northern Light* naar New-York te [...]geven, verpandende hij zijn woord van eer, dat hij z[…] onmiddelijk na zijne aankomst aldaar, in de handen v[…] den staatsmaarschalk *Rijnders*, als gevangene zoude o[…]leveren. Te New-York aangekomen, heeft hij zijn woo[…] gehouden en men verneemt dat *Rijnders*, niet wetende w[…] aan te vangen met zijn gevangene, met hem naar Wa[…]hington is vertrokken.

Er blijven alzoo in Nicaragua niets anders over d[…] de 50 man onder *Anderson*, die, na het vernemen [...] tijding van de inhechtenisneming van het gros der vr[…]buiters, wel niets spoediger te doen zullen hebben, d[…] terug te keeren en zich aan het eerste het beste A[…]rikaansche oorlogschip over te geven." —

Generaal *Walker* bevindt zich, volgens de laatste b[…]rigten, nog te Washington op vrije voeten, om, n[…] men zeide, eene memorie omtrent zijne zaak op te st[…]len en aan den president te doen toekomen. Zijne me[…]gezellen waren ondertusschen te Norfolk aan land ge[…] en terstond op vrije voeten gesteld. Wat met den co[…]modore *Paulding* geschieden zal, is nog steeds een staa[…]geheim; sommige willen weten, dat hij ter verantwoo[…]ding voor een krijgsraad zal worden geroepen.

In het congres te Washington heeft men de overle[…]ging gevraagd van al de documenten, die tot de arre[…]tatie van *Walker* betrekking hebben. In de Zuideli[…] staten is men zeer ontevreden over deze zaak en het [...]drag van de commodore *Paulding* is, in de ondersch[…]dene meetings te New-Orleans, ernstig gegispt.

— Met de *Arago* zijn in Engeland berigten ontvang[…] uit New-York van den 9den Jan., benevens $ 460,[…] aan specie. In het huis der vertegenwoordigers was, [...] het voorstel van de commissie voor de buitenlandsc[…] aangelegenheden, besloten, dat aan het huis al de [...]cumenten zullen worden overgelegd, welke betrekk[…] hebben op Paraguay, Nieuw-Grenada, de scheepva[…] op de Amazonen-rivier en de betrekkingen van de V[…]eenigde Staten met Spanje. Over Walker, den co[…]modore Paulding en de vrijbuiters in het algemeen w[…]ren levendige discussien gevoerd. Den 7den werd [...] boodschap van den president, betreffende deze aange[…]genheid, ingediend. Daarin wordt gezegd dat de co[…]modore Paulding een misslag heeft begaan, met Wa[…]ker op het grondgebied van Nicaragua in hechtenis [...]nemen, doch als redenen van verontschuldiging kunne[…] naar het oordeel van den president, welligt in aanme[…]king komen de wensch van den commodore, om de b[…]langen der Unie bevorderlijk te zijn en om de eer v[…] de republiek te handhaven. Aan Nicaragua is door d[…]zen stap geen nadeel berokkend; het zal er veeleer vo[…]deel uit trekken; het heeft zich nog niet beklaagd [...] zal dit waarschijnlijk ook nimmer doen.

Bij de debatten, die na de indiening dezer boodsch[…] plaats hadden, werd het gevoelen van den preside[…] door verscheidene redenaars even warm verdedigd [...] door anderen hevig bestreden. Ten slotte werd de kwe[…]tie verwezen naar de commissie voor de buitenlandsch[…] aangelegenheden. Ondertusschen ontbreekt het te Ne[…] Orleans en in het Zuiden niet aan demonstratien t[…] gunste van Walker, die zich van zijne zijde beroe[…] op zijn goed regt, zijne behoorlijk in orde zijnde scheep[…] papieren, enz.

De berigten dat er in Kansas bloedige ontmoeting[…] hadden plaats gehad tusschen de voor- en de tegensta[…]ders der slavernij, worden thans van alle kanten tege[…]gesproken.

Er zijn berigten ontvangen, betreffende de expedit[…] tegen Utah, welke tot 20 November loopen. Al d[…] Amerikaansche troepen, onder bevel van den kolon[…] Cooks, hadden het fort Bridiger bereikt. Al de berg[…]passen waren door de Mormonen versterkt. Eene bo[…]sing tusschen hen en de troepen der Unie had no[…] geen plaats gehad.

Uit Havana meldt men, dat, op een enkel Spaansc[…] oorlogsschip, 300 man aan de gele koorts waren b[…]zweken.

— Ieder kent — ten minste bij naam — de revolvers, d[…] in onzen tijd, als uitmuntend wapen voor lijfsverdedi[…]ging, zooveel opgang maken. Eenige bijzonderheden aan[…]gaande de beroemde fabriek van den Amerikaansche[…] kolonel Colt, den uitvinder, of beter gezegd den ver[…]beteraar van deze draai-pistolen, zullen niet onwelko[…] zijn.

Vóór acht jaren rigtte de kolonel Colt zijne patent-vuurwapenfabriek te Hartford, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika op, met een kapitaal van 50[…] dollars en weinige arbeiders. Tegenwoordig wordt d[…] waarde aan gebouwen en machines op een millioen dollars geschat, waarbij ongeveer 500 arbeiders werk hebben. De gebouwen zijn de uitgebreidste van deze soort, en hebben den vorm eener H; zij zijn allen van Portlandschen steen opgetrokken. Het eene hoofdgebouw is 500 voet lang, 60 breed en 4 verdiepingen hoog, het andere, evenwijdig daarmede, is 500 voet lang, [...] voet breed en van ééne verdieping; het dwarsgebouw, dat ze verbindt, is 300 voet lang en 60 voet breed. Het geheel is met een hoogen muur omgeven, aan welk[…] hoeken zich wachthuizen bevinden. De beweegkracht wordt voortgebragt door eene ontzaggelijke stoommachine van 350 paardenkracht, met twee ketels, ieder van 30 voet lang. Het drijfrad is merkwaardig door[…]

zijne grootte (30 voet in middellijn) en zuivere afmetingen, daar aan den geheelen omtrek geen de minste afwijking van den volkomen cirkelvorm gevonden wordt. Tot den gang der machinerie is geen ander drijfwerktuig in gebruik, daar verder slechts lederen riemen aangewend worden, zoodat de geheele beweging weinig gedruisch veroorzaakt. Het maakt daarom een eigenaardigen indruk, wanneer men de ontzaggelijke werkplaats binnentreedt, die eene enkele ruimte van 500 voet lang en 60 voet breedte vormt, en geheel met machines opgevuld is, alle in werking, waarbij niet minder dan 200 [illegible] bezig zijn, terwijl er toch betrekkelijk eene groote stilte heerscht. De machine-zaal is eene andere zeer uitgebreide ruimte, 250 voet lang en 60 voet breed, waarin ongeveer 50 werklieden bezig zijn. Tegenwoordig wordt alle zorg gewijd aan de vervaardiging van een nieuw model van pistolen van uitmuntende hoedanigheid, die nu eerst in den handel beginnen te komen. Het is een zakpistool met 5 kamers, van een ineengedrongen en meer symetrischen vorm. De geheele constructie bestaat uit één stuk stuk metaal. De vraag naar deze soort is reeds grooter dan met mogelijkheid [illegible] kan bevredigd worden. Een ander nieuw [illegible], met welks vervaardiging men voor korten tijd begonnen, is een getrokken geweer, naar het stelsel der revolvers gemaakt, met eenige verbeteringen. Het geheele aantal der door Colt vervaardigde pistolen, sedert de oprigting zijner fabriek, bedraagt: zakpistolen 125,869; [illegible]pistolen 52,117; holsterpistolen 16423; nieuw model 1577, te zamen 195,986. Al de revolvers van de [illegible]aansche marine zijn in deze fabriek vervaardigd.

BRAZILIE.

Rio-Janeiro, 14 *Dec.* Men zegt, dat er eene aanmerkelijke verbetering in het vertrek der stoombooten naar Brazilië zal plaats grijpen. Zij zullen van Rio-Janeiro en van Southampton den 9den van iedere maand vertrekken, om den 5den of 6den op hare bestemming aan te komen, zoodat men binnen twee maanden antwoord op de naar Europa gezonden brieven zal kunnen ontvangen.

De heer *Wijlep*, consul-generaal der Nederlanden te Rio-Janeiro en een der oudste kooplieden dier stad, is overleden.

BRITSCH-INDIË.

Men zal zich herinneren, dat de Engelsche en ook de overige bladen in Europa aanhoudend hebben gewaagd van de buitensporige wreedheden, door de opstandelingen te Delhi jegens de Engelsche vrouwen en kinderen gepleegd. Het blijkt thans uit een rapport van de commissie, belast met de krijgsgevangen opstandelingen dier vesting te [illegible], dat men geen bewijs of spoor van [illegible] wreedheden ontdekt heeft, die [illegible] verontwaardiging hebben verwekt en waarover de Engelsche drukpers zoo menigen wraakkreet heeft doen hooren. Hier schijnt dus ontwijfelbaar overdrijving in het spel geweest te zijn.

— Door den wetgevenden raad in Britsch-Indië is een wet uitgevaardigd, betrekkelijk de vreemdelingen in dat land. Volgens deze moeten voortaan de vreemdelingen van magtigingen voorzien zijn, [illegible] daarin terug te keeren, en zullen zij, ingeval zij reizen ondernemen, hun oogmerken moeten opgeven. Men meent, dat de tegenwoordigheid van personen, die men voor Russen houdt, bij de rebellen van Delhi en andere plaatsen, en de intrigues van den generaal d'Orgoni (ook wel Girodon genaamd), aanleiding hebben gegeven tot het nemen van dezen maatregel, die voor het overige allezins voegzaam en volstrekt niet beleedigend is voor de vreemdelingen, want daarbij worden deze ook aan zulk een streng toezigt onderworpen, als dat, hetwelk bijna overal op het vaste land wordt uitgeoefend.

AUSTRALIE.

In het *Journal du Havre* wordt melding gemaakt van een verschijnsel, dat tot nog toe onbekend was in de geschiedenis van de wetenschap en van de zeevaart. De Torres-straat, tusschen Nieuw-Holland en Nieuw-Guinea gelegen, is te allen tijde moeijelijk te doorvaren geweest; maar toch, met behulp van goede kaarten kon het nog altijd door de grootste schepen zelfs geschieden. In den laatsten tijd nu hebben opnemingen, op last van de Engelsche Admiraliteit gedaan, aan het licht gebragt, dat de doortogt belemmerd wordt door sterk aangroeijende polypen, zoodat voortaan de vaart door die straat onmogelijk is voor schepen van groote afmeting en diepgang. De kalkaardige polypen in deze zee groeijen zoo snel, dat wanneer zij zich volgens dezelfde wet blijven ontwikkelen, binnen een twintigtal jaren de Straat van Torres in de geheele breedte zal kunnen zijn afgesloten. Zij is 160 Nederlandsche mijlen lang, de breedte is zeer verschillend, en bedraagt op sommige plaatsen niet meer dan 3 mijlen. In 1606, toen deze zeeëngte ontdekt werd, waren er slechts 25 eilandjes in; tegenwoordig telt men er meer dan 150, zonder nog diegene mede te rekenen, welke door de jongst ondernomen werkzaamheden zijn bekend geworden.

NIEUW CALEDONIE.

Een van Port-de-France (Nieuw Caledonie), onder dagteekening van 29 October ll, geschreven brief, bevat eenige wetenswaardige bijzonderheden over die streken en de bezittingen, die daar worden aangelegd. Onder anderen komen ons de volgende regels omtrent het klimaat wel waardig voor, om vermeld te worden: Het zachtste klimaat ter wereld, waar het nooit koud of heet is; waar men voortdurend in laken of zomerkleeding gekleed kan gaan; waar alle Europesche en Tropische vruchten rijpen; waar gedurende een jaar geen enkel matroos van het maritieme station ten gevolge van ziekte is overleden; waar men zonder vermoeijenis, met al de werkzaamheid van geest en ligchaam, 14 uren daags kan arbeiden; terwijl de grond bestaat uit bewonderingswaardig schoone bergen en de rijkste valleijen.

„Bergen en valleijen zijn, voegt onze correspondent er bij, buitengewoon sterk bevolkt, hetgeen wel niet als de minste hinderpaal tegen de kolonisatie aangemerkt kan worden. Het ras der inboorlingen is [illegible] meer dan half zwart, en wel is waar zeer vernuftig, maar ook des te ondeugender. Over het algemeen wordt het als onmogelijk beschouwd, iets op eene groote schaal te ondernemen, zoo lang het niet geheel veranderd is. Wij wenschen dat deze vooronderstelling onnaauwkeurig moge zijn.

De *Paters Maristen* bezitten in Nieuw Caledonie ses missiën, waarvan eene, namelijk die van het Pijnboomen-eiland, eensklaps, na acht jaren vruchteloozen arbeid, bewonderingswaardig en zoo schoon en troostrijk voor hare bestuurders geworden is, als zulk eene plaats slechts wezen kan. Ongelukkig dagteekent die voorspoed slechts van een jaar en er is, uithoofde van het onbestendig en fantastisch karakter der Nieuw Caledoniers, eene langere ervaring noodig, om een bepaald oordeel over de belangrijkheid des vooruitgangs te kunnen vellen.

Wat de andere missiën betreft, vervolgt onze correspondent, twee derzelven schijnen ons los vooruit te gaan, zonder evenwel op stevige grondslagen gevestigd te zijn en de overigen worden voor even twijfelachtig gehouden als den natuurlijken aard der bekeerden.

Naar het schijnt is in Océanie en Nieuw Caledonie bijzonder in het oog gevallen de tegenwoordigheid van een Russisch reiziger, die, sedert eenige maanden, al die eilanden doorkruist en bezoekt. Hoezeer met geen officieel karakter bekleed, houdt men het toch er voor, dat zijn onderzoek een gevolg is der instructien van zijn gouvernement. Overigens ondervindt hij van de zijde van het Fransch Bestuur al de onderscheiding en bescherming, aan een verdienstelijk vreemdeling verschuldigd.

De kapitein ter zee *Dubouret*, Gouverneur der Fransche bezittingen in Oceanie, doet voortdurend ontdekkingsreizen naar de verschillende punten van Nieuw-Caledonie. Hij heeft zijne vlag op het fregat *La Lyonnaise* geheschen en maakte zich gereed, om met het einde van October een nieuwen togt naar de oostkust te ondernemen.

NIEUWS

Op het gebied van wetenschap, handel en nijverheid.

Handel en nijverheid.

Palmolie — De palmolie wordt een van de gewigtigste handels-artikelen op de wereldmarkt, en even als het graan voor de volken der oude wereld, de nagelboom voor de Molukken, wordt de oliegevende palm het middel van handelsvlijt en beschaving voor de negervolkeren in Afrika. De *Goudkust* zal eenmaal de oliekust geheeten worden. Minder bekend is de palmsoort, waarvan deze olie komt. De kapitein *Peucharie* geeft ons daarover eenige inlichting; van alle boomen in de kokos voor de negers van het grootste nut, inzonderheid thans, nu zij begonnen zijn schoone winsten uit zijne vruchten te trekken. Van dezen boom, die onder den geslachtsnaam van palmboom zoo menigvuldige soorten bevat, bestaan er twee soorten, die in den aequator beter groeijen; de een voert den naam van kokosboom, waarvan de vruchten zeer groot zijn; de andere wordt eenvoudig palmboom geheeten, en heeft gelijksoortige vruchten als de kokos, doch deze hebben de grootte van eene noot, welke in staat van rijpheid met een geel vleesch overdekt zijn, waaruit men het plantaardig vet trekt, dat in den handel onder den naam van palm-olie voorkomt. Eerst sinds 30 jaren zijn de negers der kustlanden begonnen met deze olie te vervaardigen. Vroeger bedienden zij zich daarvan voor hun eigen gebruik; thans houdt deze tak van nijverheid een [illegible] Gambier tot aan de Portugeesche bezittingen in het zuiden bezig. De handel levert deze olie voor een menigte fabrijkvoortbrengselen, en het verbruik daarvan is in de laatste jaren tot eene aanmerkelijke hoogte gestegen. Ook heeft de handel daarin op de Afrikaansche kusten verwonderlijke uitkomsten gehad. Uit het sap van dezen boom wordt de palmwijn vervaardigd.

Wereld-Tentoonstelling te Weenen. — In het jaar 1859, zal er te Weenen een Wereld-Tentoonstelling geopend worden; er is bereids eene commissie tot het doen van voorstellen daaromtrent benoemd; deze commissie houdt zich hoofdzakelijk bezig met de keuze van de plaats, de grootte en zamenstelling van het gebouw.

Volks-verhuizing. — Volgens de *Hansa*, is het getal der personen, die in het afgeloopen jaar naar den vreemde zijn verhuisd, 556 personen meer dan in het jaar 1856. Over Hamburg kwamen in den loop van het vorige jaar gezamenlijk 22850 personen.

Cement-pennen. — Alle organen der Europesche en Amerikaansche pers spreken van de voortreffelijkheid der door *M. Alexandre* uitgevonden *cement-pennen*, welke op elken leeftijd en voor ieders hand bruikbaar zijn en door den inkt niet bedorven worden.

De Boomwol-aanplant in Algerie heeft de grootste opmerkzaamheid van Engeland tot zich getrokken, sedert de derwaarts gebragte proeven de overtuiging geleverd hebben, dat dit product niet onderdoet voor de beste Braziliaansche en Sea-Islandsche, waarvan het pond, tot een prijs van 10½ tot 12½ pence verkocht wordt. Engelsche kapitalisten en planters worden aangemaand, om de uitgestrekte landstreken, welke de Fransche regering aanbiedt, voor den aanplant van deze nuttige plant, aan te wenden.

Artesische put. — De bevolene werkzaamheden, om de hinderpalen op te ruimen, die zich bij de boring van den artetischen put in de vlakte van Passy hebben opgedaan, worden met den meesten ijver voortgezet. Men maakt eene nieuwe circulaire opening rondom den geboorden en verstopten put. De ontzaggelijk groote, geheel met molensteenen en romeinsche cement in die vlakten van Passy opgetrokken, waterbakken zijn gereed.

Ontdekkingen en uitvindingen.

Hoefijzer-machine. — *Henry Burden*, Fabrikant te Troy (in New-York) is de uitvinder van een hoefijzer-machine, dat slechts den geringen omvang van 5 voet heeft, en 60 stuks hoefijzers in ééne minuut vervaardigt, en wel met zulk een juistheid, dat alle stukken in gewigt en vorm gelijk zijn. Het gouvernement van de Vereenigde-Staten heeft deze ijzers, omdat ze de helft billijker in prijs zijn dan die, welke door de smeden geleverd worden, en zeer juist om den hoef van het paard passen, zonder dat ze de levende deelen aanraken, bij de cavalerie en artillerie ingevoerd. Een man en een jongen zijn voldoende, om de machine te laten werken.

Middel om visch levend te vervoeren. — De hoofdreden, waarom visschen bij hun vervoer naar elders spoedig sterven, ook dan wanneer zij in water gehouden worden, is gebrek aan lucht in het laatste. Een visscher in de Vogesen, Noël, heeft daarom een klein toestel uitgedacht, waardoor de lucht in het water gestadig ververscht wordt. Deze toestel bestaat in een bak, die door een beweeglijk tusschenschot in twee vakken verdeeld is. In het onderste bevinden zich de visschen; in het bovenste is een stel bakjes, verbonden door een ketting zonder einde, welke door middel van een handvatsel kunnen rond bewogen worden, in dier voege, dat zij het water uit het onderste vak opputten en vervolgens uit een zekere hoogte daarin weder doen nedervallen. Onderweg neemt het dus eene genoegzame hoeveelheid lucht op voor het beoogde doel.

Gezondheidsleer.

Zeeziekte-genezing. De Heer *Harris*, doctor aan boord van het Amerikaansche stoomschip "*Chersonesus*," beveelt het gebruik van chloroform voor genoemde ziekte aan. Hij geeft vijf droppels chloroform in eenig water, en herhaalt zoo noodig de dosis, na verloop van vier of zes uren.

Wijnvervalsching. — In Oporto, heeft men eene vervalsching van wijn op groote schaal ontdekt. In Engeland en in Hamburg worden mixturen gemaakt, welke naar Oporto gevoerd, vandaar met valsche certificaten voorzien, als Portwijn naar Engeland verzonden worden, alwaar niet minder dan 3000 pijpen aan den man gebragt worden. Bij onderzoek is gebleken, dat deze wijn zamengesteld was uit slechten alcohol, suikersap en teerëssence.

Geneeskunde.

Te Rennes heeft zich een voor de geneeskunde zeer belangwekkend voorval voorgedaan. Een meisje van vijf jaren sliep op de natuurlijkste wijze in, doch bleef acht dagen lang in een staat van bijna volslagene gevoelloosheid, in weerwil van alle zorgen en de tot hare wekking aangewende pogingen.

Na verloop van dien tijd is zij wakker geworden, zonder dat de staat harer gezondheid ernstig geleden schijnt te hebben.

Kunst.

Het muzijkale talent van de vroegere gemalin van Omar Pacha, welke na hare verstooting zich naar Engeland en Frankrijk heeft begeven, om aldaar concerten te geven, houdt thans de Parijsche wereld met belangstelling bezig.

Heinrich Heine's nagelaten gedichten. — De weduwe van dezen beroemden dichter en schrijver laat zijne nagelaten gedichten verzamelen en is voornemens, dezelve bij een boekdrukker te Hamburg uit te geven.

Ingezonden Stukken.

De Majoor L. Rijsendaal en het pupillencorps te Gombong.

(*Vervolg en slot* van No. 22.)

Maar 't lag niet in onze bedoeling een lofreden op den Majoor *Rijsendaal* te schrijven. De kennis hoe wars die degelijke, doch eenvoudige Hoofdofficier was van openbaren lof, heeft ons zelfs teruggehouden deze woorden van herinnering neder te stellen, alvorens hij verre van ons verwijderd was.

Anderen hebben reeds uitspraak gedaan vóór ons. Reeds vermeldden wij de Koninklijke onderscheiding, die den Commandant der Pupillenschool te beurt viel; 't is zijnen leerlingen bekend, hoe een achtenswaardig burger uit de nabijheid der school eenmaal, op kiesche wijze, hen in de gelegenheid stelde, hun weldoener op plegtige wijze de onderscheiding-teekenen aan te bieden, aan zijn Hoofdofficiersrang verbonden; van minder algemeene bekendheid is de eervolle roeping, die *Rijsendaal* nog in den laatsten tijd te beurt viel, om onder zeer voordeelige voorwaarden het bestuur op zich te nemen eener inrigting van hooger onderwijs, toen eenige ijvervolle mannen het ontwerp vormden, om het te vroeg gevallen Herwijnen te doen herleven; — eene aanbieding, waaraan hij echter geen gehoor meende te mogen geven.

Bij dit alles achten wij ons echter gelukkig in staat te zijn gesteld, eenige mededeeling te laten volgen van de waarlijk treffende bijzonderheden, die het vertrek van den Majoor *Rijsendaal* van Gombong en de Pupillenschool aldaar hebben vergezeld.

Op Vrijdag, den 11den Januarij jl., stonden de Pupillen met het daarbij behoorend Cader onder de wapenen geschaard, op de binnenplaats van het Fort *Generaal Cochius* te Gombong, om voor het laatst door hun vertrekkenden bevelhebber te worden geïnspecteerd. Na afloop daarvan, sprak de Majoor *Rijsendaal* eenige roerende woorden tot afscheid tot zijn geliefd corps, die diepen indruk op ieders hart en [illegible] tranen in menig oog achterlieten. Zijn opvolger, de Majoor *Loers*, nam daarna met eene toepasselijke aanspraak het commandement van het corps over. De kapitein *Voorrees* (aan wiens ijver en kunde de pupillenschool mede de grootste verpligting heeft), bragt toen, als tolk van het corps, in eene kernachtige en warme toespraak, hulde en dank toe aan den Majoor *Rijsendaal*, voor de ontelbare zorgen aan de inrigting, gedurende zoovele jaren, ten koste gelegd. Toen traden uit het corps de meest geoefende zangers vooruit en zongen, terwijl een hunner de tekstwoorden aan den Majoor *Rijsendaal* overhandigde, de volgende Cantate, die wij hier in haar geheel wedergeven:

AFSCHEIDSLIED

AAN DEN

MAJOOR RIJSENDAAL.

Choor.

Komt, broeders! laat ons zaam, door droeve klanken,
Een dierb'ren pligt vervullen in dees stond,
En door een lied den braven vader danken
Die steeds zijn hart geheel aan ons verbond.

Quartet Solo.

Heel het leven,
Al het streven,
Onzes Vaders Rijsendaal,
Was om steeds tot steun en troost
Te verstrekken aan zijn kroost.

Choor.

Wij gevoelen
Zijn bedoelen
Meer dan ooit in 't scheidensuur;
O! dat God hem steeds bewaak'
En hem regt gelukkig maak.

Quartet Solo.

Storten heden
Wij gebeden,
Neder voor den troon van God;
Om den Vader, die ons mint,
Steeds te hoeden, als Zijn kind.

GEBED.

Choor.

God zie ons kniel'n,
Hoor ons, o Heer!
Stort Uwen zegen
Met mildheid ter neêr.
Ja Uwe liefde,
Smeeken wij af,
Wil hem geleiden
Tot over het graf. — Amen!

Slot Choor.

Brengen wij, met blijder toonen,
d' Afscheidsgroet met hart en mond,
Aan den vader, die zijn zonen;
't Laatst aanschouwt in dezen st[illegible]
Laat ons hem dit danklied wijden,
Hem de reinste hulde bieên,
Bidden, wenschen, nu wij [illegible]
Hem nog eens terug te [illegible]

Leef, leef lang! gij [illegible]
Lof en dank zij u [illegible]
Door het kroost [illegible] Vader,
Op uw [illegible]
O, vaarwel! [illegible],
Bloemen op uw paden strooit,
En [illegible]
O, vaarwel! vergeet ons nooit!

De woorden waren vervaardigd en de muzyk expresselijk gecomponeerd door den talentvollen muzyk-onderwijzer van het corps, den heer van *Laar*. Moge menig dichtstuk misschien op hooger dichterlijke waarde aanspraak maken, zeldzaam zijn meer aandoenlijke en treffende woorden voor een gelegenheidslied gebezigd. Geen wonder dan ook, dat de Pupillen, die anders uitmunten door hun krachtvol en schoon gezang, ditmaal minder fraai zongen. Bij vele bleven de woorden stikken in de keel, en menigeen barstte in een luid gesnik uit en, toen het roerend vaarwel hem aan 't einde bij herhaling werd toegezongen, was *Rijsendaal* genoodzaakt het terrein te verlaten, van aandoening schier overmand.

Nadat dienzelfden avond den algemeen beminden Hoofdofficier een afscheidsdiner was aangeboden, waaraan de officieren en burgers van Gombong en omstreken om strijd deel namen, wachtte den majoor *Rijsendaal* den volgenden dag nog menige aandoenlijke verrassing, toen hij voor goed van Gombong en het zoo naauw aan hem verknochte corps zou scheiden. Zijne vrienden deden hem te paard uitgeleiden tot aan de Kali *Kemiet*, die op 2 paal afstands van Gombong den grooten weg doorsnijdt, terwijl aan de overzijde het rijtuig stond, dat de Majoor naar Poerworedjo zou heenvoeren. Op deze plaats hadden de meeste pupillen zich nog eenmaal geschaard, om voor 't laatst een groete aan hun vaderlijken vriend te brengen. Van allen nam hij nogmaals een hartelijk afscheid. Doch zie, op het oogenblik, dat de Majoor gereed stond op de gewone wijze zich de rivier te doen overvoeren, boden de onderofficieren hem een gemakkelijken, expres vervaardigden draagstoel aan, hem verzoekende daarin plaats te nemen en als een laatste eer (gelijk zij zich uitdrukten) mogten zij gezamenlijk hun braven commandant de toen vrij hoog staande rivier overdragen.

Die vele bewijzen van goedkeuring, achting en dankbaarheid, die den Majoor *Rijsendaal* in zijne nuttige werkkring heeft mogen ondervinden, hebben hem voorzeker eene aangename zelfvoldoening opgeleverd, na zoovele jaren van inspanning en naauwlettende zorg. Maar wij hopen, dat zijn arbeid nog schooner vruchten zal dragen. Moge bij de jongelieden, onder zijne leiding of na hem op de Pupillen-school te Gombong gevormd, steeds de sieraden zien eener maatschappij, waaraan zij als 't ware op nieuw zijn weergegeven. Moge dan ook niet altijd en stelselmatig de zoo benijdenswaardige officiers-épaulet buiten hun bereik blijven (een maatregel, die noodwendig alle eerzucht en geestdrift moet uitdooven), maar ook de gunstig ontwikkelde Indische pupil deelen in het voorregt van zoovelen zijner kameraden, die in Europa ten koste van hooge geldelijke opofferingen aangewonnen, soms geen meerdere aanspraak op die onderscheiding kunnen maken, dan dat zij — eenmaal de linie zijn gepasseerd.

Moge eindelijk de Pupillen-school nog lang bestuurders ten deel vallen, als de Majoors *Meis* en *Rijsendaal*, dan zal het Indisch Gouvernement in tijden, waar onderwijs en volks-beschaving de brandende strijdvragen van den dag zijn, — met trots kunnen wijzen op het militair opvoedings-gesticht te Gombong.

BATAVIA, *Maart* 1858.

(Redactie.)

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der schepen*	*Gezagvoerder*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Maart	17	Z. M.	brik	Macassar	Lt. tz. 1 kl. J. Vos	K. d. G. H.	26 Jan	. . . . . .
»	—	N. I.	»	Pasekan	Tan Siauwking	Pecalongan	8 Maart	Gezagvoerder
»	—	»	bark	Bintang Anam	Sie Doepa	Riouw	2 „	„
»	—	Eng.	brik	Harriet	J. C. Ross	Cocos Eiland	4 „	Adam en co.
»	18	Z. M.	stooms.	Adm. v. Kinsbergen Lt.	tz. 2 kl. Roodzant	Soerabaija	11 „	. . . . . .
»	19	Ned.	bark	Anna Paulowna	Bek	Amsterdam	. . .	Haager en Schuurman
»	—	N. I.	»	Batavia	Tan Enghok	Pecalongan	. . .	Gezagvoerder

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		*Vlag*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Maart	17	N. I.	stooms.	Samarang Packet	Th. Deighton	Samarang
»	18	»	bark	Oeij Sinjo	Kouw Bien	Tagal
»	—	»	»	Moelkoel Bahar	Bakreso	Samarang
»	—	Hamb.	»	Elbe	J. H. Muhlenroth	Soerabaija
»	—	Eng.	»	Harvest Home	Wright	»
»	19	Hamb.	»	August	J. Junge	Singapore
»	—	»	schip	Bonito	Lafrenz	Amsterdam

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	schip	Nederland*	P. Van den Berg.	Amsterdam.	Haager en Schuurman.
„	schip	Eclipse*	Doeksen. . . .	. . . .	B. Kopersmit en co.
„	„	Jason*	J. Lourens . .	Rotterdam . . .	Reynst en Vinju.
„	„	Europa*	J. G. Tromp. .	Rotterdam . . .	„
„	bark	Johanna Maria	Overgaauw. . .	. . . .	van Ommeren Rueb en co.
„	„	[illegible]	Duinker. . . .	Amsterdam . . .	E. Moormann en co.
„	„	[illegible]	J. Ahsen . . .	Soerabaija . . .	[illegible]
„	„	Goede Verwachting	Lindenk . . .	»	Tolson, Hunt en co.
„	„	Vereeniging*	Groeneveld. . .	»	Maclaine Watson en co.
„	schip	Zeeland	Hasewinkel . .	. . . .	»
„	bark	Batavier*	H. D. van Wijk.	Soerabaija . . .	Landberg Bezoet de Bie en co.
„	schip	Will. Kroonprins der Nederl*	Zettler	»	Metzendorff Wilmans en co.
„	„	Diligence*	L. Smit. . . .	Sam. en Soerabaija	Jacometti en co.
„	„	D' Elmina.	P. C. Teengs . .	Nederland . . .	J. Cezard en co.
Nederl Ind.	bark	Bintang Oetara*	Ficquelmont . .	Singapore . . .	D. N. Buijs en co. in liq
„ „	„	Sara Eleonora*	D. Schuijmer. .	. . . .	Cassalette en co.
„ „	„	Noorhan*	Said Alie bin Djin.	Banka	B. J. Jacobs.
„ „	„	[illegible] Antoinette* . . .	Winter	Samarang . . .	B. Kopersmit en co.
Engelsch.	brik	Equator*	D. B. Burns . .	. . . .	E. Moormann en co.
„	„	Deva*	Thomas. . . .	. . . .	Hunter Houghton en co.
„	schoen.	Emily Jane*	Cobelstöne . . .	. . . .	»
„	„	Elisabeth Ann*	Rose	. . . .	»
„	brik	Harriet*	J. C. Ross. . .	Cocos Eilanden .	Adam en co.
Zweedsch.	„	Atalante*	A. E. Sohlberg .	. . . .	Rehling en Ekström.
„	bark	Trent*	Elfverson . . .	. . . .	Busing Schröder en co.
„	schip	Prins Carl*	John Tarras . .	Stockholm . . .	J. Cezard en co.
„	bark	Else*	W. Kruse. . .	Nederland.	Metzendorff. Wilmans en co
Hanov.	„	Adèle*	. . . . . .	. . . .	Paine Stricker en co.
„	„	Munster*	G. Kok	China	E. Moormann en co.
„	„	Geestemunde*	M. Kijhacken .	. . . .	Busing Schröder en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Van*
Maart	4	N. I.	schoener Bella	Jan	Soerabaija
»	—	»	kotter Little Tot	Katjoong	»
»	5	Ned.	schip C. d K. v. d. Heiu	Hoogenstr.	»

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Maart	4	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	Soerabaija
»	6	»	schoener Bella	Jan	»
»	8	Ned.	bark Watergeus	Kramer	Amsterd.
»	—	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Banjoewangie.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Van*
Maart	1	Ned.	schip J. Melch. Kemp.	Salm	Soerabaija
„	—	Brem.	» Shakspere	Fechter	»
„	—	Ned.	» Anna Digna	Ouman	Pasoer.
„	2	»	» China	Luttenberg	Soerabaija
„	3	Bal.	brik Gruda	Lange	Bal. Bad.

Vertrokken schepen van *Banjoewangie.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Febr.	27	Ned.	schip Marinus Willem	van Duijn	Middelb.
„	—	Zw.	» Fannij	Wulff	Falmouth
„	28	„	brik Emelie	Wulff	Stockh.
Maart	2	Z. M.	st. Adm. v. Kinsbergen	Lambert	k. o. de N.
„	—	Ned.	schip J. Melch. Kemp.	Salm	Amsterd.
„	3	„	» Anna Digna	Ouman	»
„	—	„	» China	Luttenberg	»
„	—	Brem.	» Shakspere	Fechter	Rotterdam
„	—	Bal.	brik Gruda	Lange	Macassar

Handelsberigten.

Marktprijzen te Batavia
20 Maart 1858.

Koffij, Java *f* 26,—
——— Padang *f* 25.
Rijst, witte *f* 180 à *f* 180 per koyang (1ste kwal.)
——— *f* 138 à *f* 145 per koijang (2de kwaliteit)
——— Carga » *f* 115,— à 130—
Suiker, witte No. 16 à *f* 17,—
Wisselkoers op Holland, pari à *f* 101,—
» op Engeland *f* 11,75 p. St.

In Vrachten ging niets om, geene aanbiedingen van Producten zijn gedaan, daar bijna alles verladen is. De prijzen zijn nominaal, naar Holland *f* 60,— voor Rijst, *f* 65,— à *f* 70,— voor Suiker en *f* 90,— voor Arak en ligte goederen

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 15 *tot en met den* 15*den Maart* 1858.

AANVOER.

Van Padang per N. I. stoomb. *Padang*, gez. Schipper, agt. W. Cores de Vries.

36 pic. was, 109 do. sago meel. *Em Boe*,
1 pic. foelie, 1500 boss. sigaren bladeren, 3 pic. was, 60 do. dammer. *Oey Seeyhoat.*
62 pic. rotting. *Go Hiansing.*
60 pic. dammer, 4 do. was, 102 do. rotting, 3 do. foelie, 64 do. tabak. *Abd. Kasem.*
22 doz. spcerij olie. *Hunter Houghton en co.*

Van Australie per Eng. bark *Deva*, gez. Thomas, agt. Hunter Houghton en co.

280 tonn steenkolen, 11 vn. meel, 50 do. vleesch. *Agenten.*

Van Billiton per N. I. bark *Sein Billiton*, gez. Pa Pain,

700 ps. kadj. matten. *Gezagvoerder.*

Van Groee per praauw Pantjallang, gez. Sie Padoewan.

280 pic. dammer. *Gezagvoerder.*

Van de Lampongs per praauw Hantja, gez. Intje Drachman.

32 pic. dammer, 41 do. gomelastiek. *Gezagvoerder.*
67 pic. gomelastiek, 49 do. hout. *Sie Hendroe.*

Van de Lampongs per praauw Maijang, gez. Saroedien.

30 boss. rotting, 10 pic. hout, 1 do gomelastiek, 7 do. [illegible] baij. *Gezagvoerder.*
20 pic. dammer, 2 do. gomelastiek, 33 boss, rotting. [illegible]

Van Soerabaija per N. I. stooms. *Samarang Packet*, gez. Deighton, agt. Levert en co.

1 kt linnen, 1 do. mousselines, 3 do. terpentijn olie, [illegible] zadels, 1 pak parapluien, 1 kt. schoenen en muilen. [illegible]

Van de Kaap de Goede Hoop per Ned. schip *Zeeland*, gez. Hasewinkel, agt. Maclaine Watson en co.

2 oxh. wijn, 2 ank. do, 8 pijp. do. *Agenten.*

UITVOER.

Naar Samarang en Soerabaija per Ned. schip *Zeemeeuw*, gez. Biesthorst, agt. Haager en Schuurman.

11 coll. diversen, 5 do. porcelein, 12 do. apajongs. *Order*
87 coll. provisien. *Engelhard en co.*
100 md. bier. *E. Moormann en co.*
100 vs. kop. munt, 30 do. zilv. do. *N. H. M.*

Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaija beste[md] Java-Bode dd. 3 Maart 1858 No. 18.

Naar China per Hamb. schip *Hermann*, gez. Krentzfeld, agt. Metzendorff Wilmans en co.

3724 pic. rijst. *Tjia Kiekie.*
40 do. rotting. *Agenten.*

Naar Singapore via Muntok en Riouw per N. I. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. Lewis, agt. Maclaine Watson en co.

20 kn. provisien. uit entrep. *Ricort.*
f 51,700 zilv. munt, 4 coll. koopmanschapp., 3 do. ijzerw[erk] 5 kn. sigaren, 20 do. vleesch, 15 do. spek, 1 vt. b[...] uit entrep. *Agenten.*
f 2875 zilv. munt. *Moh. Ar fan.*
f 7000 zilv. munt, 1 keld. lijnolie, 1 kt. verf, 1 kt. [illegible] doz. scharen, 3 vs. boter. *Kang Oendjee.*
1 pic. candy suiker, 5 kod. batik sarongs, 2 kn. chitzen. [illegible] *Muchlar.*
7 kn. wijn, 4 do. bier. uit entrep. *van der Meulen en co.*
5 kn. wijn, 1 do. drills, enz., 1 do. sherry, 10 hammen, [illegible] glaswerk, 2 do. provisien, 1 do. rhijn- en roode-wijn, [illegible] inkt en champagne, 10 vs. boter, 2 kn. wijn, 1 do cogn[ac] bier, 3 do. bier, 2 kn. afget. do, 1 md. suiker, 2 kn. co[...] 2 do. brandy, 1 do. goudsche pijpen, 1 do. kurken en k[...] do. bitter. *John Pryce en co.*
7 kn. doeken. *Said Hoesin bin Sagof.*
2 kn. slendangs. *Lim Bien.*
1 kt. kleinigheden, 20 do. manufact. uit entrep. *Pitcairn en co.*
3 kn. kleedjes. *Koe Mahay.*
150 doz. brandy. 60 legg arak. *Adam en co.*
400 pic. Jap. was. *Paine Stricker en co.*
150 kn. kaarsen. uit entrep. *C. Bahre en G. Kinder.*
1 kt kijkers. uit entrep. *Martin Dyce en co.*
f 2500 zilv munt. *Borneo Company Limited.*
65 ps. batik doeken, 5 do. slendangs, 13 do. zijden plang[i] 45 do. roedoengs, 20 do. hoeden. *Hadjie Moebarak.*
18 stav. staal, [illegible]

Zie verdere lading voor Singapore via Muntok en Riouw bestemd Java-Bode dd. 17 Maart 1858 No. 22.

Naar Borneo's Westkust per N. I. stoomb. *Banda*, gez. Bosch, agt. W. Cores de Vries.

1 orgel. *Gezagvoerder.*
2 vn. brood, 3 kn. wijn, 2 vs. boter. uit entrep. *Agenten.*
1 kt. ijzerwerk. *Dummler en co.*

Naar Nederland via Samarang per Ned. schip *Koophandel*, gez. de Boer, agt. B. Kopersmit en co.

1 kt. meubels, 13 coll. dranken, 21 do. provisien, 56 vs. [...] 86 coll. diversen, 6 kn. do, 100 md. min. water, 80 ym. steen[...] *Order.*
30 vs boter, 7 coll. provisien, 2 kn. vruchten, 3 coll. divers[en] 62 kn. bier, 100 md. min. water, 8 kn. wijn, 800 k[...] genever, 140 kazen, 32 coll. gouv. goederen.
5 kn. meubels. *B. J. Leon*
50 coll. gouv. goederen, 4 stav. ijzer, 4 bos staal, 225 vn. [...] *Gouvernement.*
15 kn glaswerk, 1 kt. manufact. uit entrep. *Busing Schröder en co.*
4 kn. gedr. katoen, 70 do. manufact. uit entrep. *Adam en [co.]* 1 kt. machinerijen, 1 do. schilderijen, 2 rijtuigen, uit entr[ep.] *Cassalette en co.*
103 kn. madapoll., 1 do. suiker monsters. *N. H. M.*
1 kt. wijn. *de Vlugt.*
10/m. sigaren *van Ommeren Rueb en co.*

Naar Samarang per N. I. bark *Djoedoel Hair*, gez. Sech Achmat Bachai.

2 kn. lampen. *Abeelen Dennison en co.*
18 kn. koopmanschapp. *Kee Kongtjay.*
60 pic. dammer, 5 do was. 200 ks zeep. *Burt Myrtle en co.*
14 kn. thee, 18 do. koopmanschapp., 60 vs. verf, 1 pak linnen *Ong Goanliong.*
260 pic. dadels. *Said Aloewie Satrie.*
17 kn. naaigarens. *Tjiong Mijnsong.*
37 kn. chitzen, 36 do. wit katoen, 13 do. rood do., 6 do. doeken, 9 do. sarongs, 5 bn. drills, 5 kn. naaigarens, 1 ijzeren kist, 11 kn. cambrics, 35 pic. tarwe, 2 do. was, 5 kn. papier, 1 do. pennemessen, 1 do. pleeten lepels, 1 do. diversen, 1 do. boras, 3 coll. provisien, 22 krandj. papier, 1200 pic. dammer. *Lim Djie.*
7 kn. koper en glas, 3 do. naaigarens, 20 vs. vleesch, 120 [...] tjintjauw, 3 pic. koperwerk, 1 kt. lucifers, 1 do. spiegeltjes *Sia Yoetiang.*
2 katt. gouddraad, 10 realen coralen, 1 corg batik doeken *Said Aloewie Satrie.*
8 cod. zijden doeken, 1 kt. thee. 12 ps. gordijnen. *Tjan Soh[...]*
2 chronometers. *Sech Moh. Bahaloen.*
8 roll touwwerk, 2 bn. zeildoek. *Sech Abd. Rachman Basaia[...]*

Naar Billiton per N. I. schip *Chieftain*, gez. Buedie, agt. Reijnst en Vinju.

1100 pic. rijst, 4 vs. boter, 8 keld. genever, 1 vt. vleesch, [...] do. spek. uit entrep. *Agenten.*

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA.

van den 17den tot en met den 19den Maart 1858.

Met de N. I. brik *Pasekan*, kapt. *Tan Siauwking*, die heer [...] *van Rort* en 2 jongeheeren *van de Poel* van *Pecalongan.*

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA.

van den 17den tot en met den 19den Maart 1858.

Met het N. I. stooms. *Samarang Packet*, kapt. *Th. Deighton*, de heeren *Rueb*, *Poelman*, *van Oostarzee*, *van Raesschen*, *Kilian*, *Masius* en *Schall* benevens Z. M. troepen naar *Samarang* via *Cheribon.*

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.